

SOLI DEO GLORIA

Solas

číslo 59

leto 2023

Izrael v dejinách spásy

7. časť

**Nezavrhol Boh svoj ľud,
ktorý vopred poznal...**

**Takto teda stalo sa,
že i v terajšom čase je zostatok
podľa vyvolenia milosti
...a ostatní sú zatvrdení.**

Rímskym 11:2, 5, 7

Pri vzácnej, slávnej pamiatke

1. Pri vzácnej, slávnej pamiatke
čo zanechal nám Pán,
hold vďaky jemu vzdávať chce
dnes Cirkev z rôznych strán.

Zbor: Sláv Pána, veleb nadšene:
nech vzplanie, zažiari
mu obeť chvál za spasenie
na srdca oltári!

2. Zas zrakom viery zahľad' sa
na vrch ten, kríž kde stál:
za nás tam z lásky zmieral sám
preslávnny nebies Kráľ

Zbor:

3. A sluchom viery počuj zvesť
o slávnom vzkriesení:
vstal v moci, žije Kristus dnes –
my v ňom sme spasení.

Zbor:

Spevník *Duchovné piesne*, Nitra 1987, pieseň č. 91.
Publikované s láskavým súhlasom zostavovateľa spevníka.

Obsah

Povzdychnutie nad márnosťou		Vyznanie Ježiša ako Pána.....	13
ľudského života	2	Nikde v šírom svete.....	19
Trojnásobná výzva	3	Izrael v dejinách spásy.....	20
Kristovo odhodlanie	6	Škola poslušnosti – 7. časť	
V nesprávnom duchu	8	Košík omrvíniek	33
Teraz ťa Pán Ježiš volá.....	11	Nové nebesia a nová zem	38

Povzdychnutie nad márnosťou ľudského života

Žalm 39

A hľa, dal si mi dni na šír niekoľko dlaní a môj vek je pred tebou ako nič.

Áno, všetko je márnosť, i každý človek, čo i ako pevne stojí.

Áno, vskutku je márnosťou každý človek.

Akokoľvek veľký, slávny, mocný, úspešný a bohabojný muž bol kráľ Dávid, aj on prežíval vo svojom srdci, vo svojej duši trápenie a muky. Kráľ Dávid poznal Boha a chodil pred jeho tvárou. Ostríhal svoje cesty, svoju bohabojnosť, dával si pozor, aby nechodil po cestách bezbožných: „*Povedal som: Budem pozorovať na svoje cesty, aby som nezhrešil svojím jazykom; budem strážiť svoje ústa, aby mali uzdu, dokiaľ bude predo mnou bezbožný*“ (Žalm 39:2). Napriek svojej zbožnosti však aj Dávid prežíval vnútorné súženie: „*Ale moja bolesť sa búrila. Moje srdce sa rozpálilo v mojom vnútri a keď som rozmýšľal, zanietil sa vo mne oheň*“ (verše 3-4). To trápenie jeho srdca súviselo s otázkami zmyslu ľudského života. Dávid túži vedieť, ako dlho bude žiť, koľko času života tu na zemi mu Boh vymeral a aký bude jeho koniec: „*Daj mi znatť, ó, Hospodine, môj koniec, a aký je výmer mojich dní, aby som vedel, ako rýchlo sa pominiem*“ (verš 5).

Väčšina ľudí žije tak, ako keby koniec života nemal nikdy prísť. Ako kráčame životom a realizujeme svoje životné plány a túžby, nemyslíme na koniec toho všetkého. Keby sme poznali, koľko dní nám ešte zostáva, asi by sme žili svoje životy inak, každý jeden deň by sme dobre zvažili, ako ho strávime, čo v ňom vykonáme. Koľkokrát sme zostali

prekvapení či zaskočení, keď sa v našom okolí niekto pominul náhle, neočakávane, v mladom veku. Nestihol dobehnúť svoj životný beh tak, ako si naplánoval. Nestihol zrealizovať všetko, čo chcel. Nestihol si užiť všetko, po čom túžil. Príliš rýchlo zanechal svojich blízkych, ktorých ľúbil.

Každému človeku je uložené raz zomrieť (Židom 9:27). Ale ľudia na to nemyslia každý deň, obzvlášť ak sú mladí a plní vitality. Ak by na to mysleli, možno by to inak formovalo ich životy. Ale v Božom slove, kde je napísané, že každému je uložené raz zomrieť, je napísané aj to, že za tým nasleduje Boží súd: „*A ako je uložené ľuďom raz zomrieť, a potom súd*“ (Židom 9:27). Na túto skutočnosť väčšina ľudí nemyslí, pretože ani neverí, že by jestvoval Boží súd. Buď neveria, že existuje Boh, ktorý stvoril celý svet, dal im život a je spravodlivým Sudcom, alebo aj pripúšťajú, že Boh možno existuje, ale neveria, že bude súdiť. Keby ľudia verili, že po smrti bude spravodlivý Boží súd, formovalo by to ich každodenný život.

Ale Dávid nebol taký. Dávid dobre vedel a veril, že Boh od človeka vyžaduje spravodlivosť a svätosť. Dával si pozor, aby nezhrešil. Napriek tomu pociťoval istú páľavu vo svojom srdci. To, čo ho spaľovalo v srdci, bolo viac než len

poznať, koľko dní mu ešte zostáva na tejto zemi. Trápil ho zmysel ľudského života vo vedomí prichádzajúcej smrti. Život sa mu javil ako márnosť vo svetle prichádzajúceho konca: „*A hľa, dal si mi dni na šír niekoľko dlaní a môj vek je pred tebou ako nič. Áno, všetko je márnosť, i každý človek, čo i ako pevne stojí*“ (verš 6). To súženie, ktoré Dávid vníma vo svojej duši, sa týka toho, že vo svetle Božej veľkosti a Božej večnosti je ľudský život, akokoľvek dobre prežitý, dokonca aj v prípade bohabojného človeka, ako lúsknutie prstami, je ako nič, a preto je márnosťou. A či sa takto necítíme niekedy aj my? Akokoľvek sa snažíme, čokoľvek robíme, nemáme pocit, že je to všetko nakoniec len márnosť? Čo z toho všetkého zostane? Aj tak to všetko nakoniec poberie smrť. Dávid to vyjadruje ako súženie svojho srdca: „*Áno, človek ide ta ako tôňa; púha márnosť je, za čo sa nepokojí; hromadí, a nevie, kto to všetko poberie*“ (verš 7).

Človek sa snaží v živote niečo dosiahnuť, niečo vybudovať, niečo zažiť a užiť si to naplno. Ale smrť nakoniec všetko vezme a nezostane z toho nič. Preto sa

ľudský život a ľudská existencia javia ako márnosť. Aj Božia múdrosť nám pripomína, že si z tohto sveta nič neodnesieme: „*Lebo nedoniesli sme ničoho na svet a je zrejmé, že ani nemôžeme nič odniesť*“ (1. Timotejovi 6:7). Z prachu zeme sme boli učinení, keď nám Boh vdýchol život, a v prach sa obrátíme, keď príde náš deň. Z tohto pohľadu sa preto celá ľudská existencia javí ako márnosť.

Ak by náš zemský život bol tým jediným, čo máme, a smrťou by sa všetko skončilo, potom by naozaj ľudská existencia bola márnosťou. Ak ľudský život vnímame ako márnosť, tak nás to upriamuje na večnosť. Ako pre Dávida, rovnako tak aj pre nás je východiskom z pocitov márnosti uprieť svoj pohľad na nebeskú vlasť a na večný život: „*A tak teraz na čože by som očakával, ó, Pane? Ten, na koho sa nadejem, si ty*“ (verš 8). Naša živá nádej spočíva v Bohu, v jeho spásе a v očakávaní vzkriesenia mŕtvych a večného života. A počas tých dní, ktoré máme vymierané tu na zemi, žime užitočne, hodní nášho povolania a vykúpenia.

Peter Vajda

Trojnásobná výzva

Kto bude žalovať na vyvolených Božích? Boh je, ktorý ospravedľňuje. Kde kto odsúdi? Kristus Ježiš je, ktorý zomrel, a viacej, ktorý aj vstal z mŕtvych, ktorý aj je po pravici Božej, ktorý sa aj prihovára za nás. Kto nás odlúči od lásky Kristovej? Či súženie alebo úzkosť alebo prenasledovanie alebo hlad alebo nahota alebo nebezpečenstvo alebo meč?...

Rímskym 8:33-39

„Kto bude žalovať na vyvolených Božích?“

Nezáleží na tom, kto to je, lebo nijaká žaloba nemôže obstať. „Žalobca bratov“

ich môže obviniť, ale on zistí, že každá žaloba, ktorú prednáša, bola vybavená na kríži – vybavená spravodlivo a večne v smrti Krista.

Starozákonní svätí boli ospravedlení vierou v pohľade na to, čo mal Kristus vykonať. Požehnanie im bolo dané takpovediac „na úver“⁽¹⁾. Ale teraz dielo, ktorým Boh môže spravodlivo ospravedlniť, je dokonaná skutočnosť (Rímskym 3:24-26). Jeden brat povedal: „Je veľký rozdiel medzi mužom vo väzení, s prísľubom, že jeho dlh *bude* zaplatený, a takým, ktorý kráča na slobode, lebo jeho dlh *bol* zaplatený.“

Ten prvý je ako dávní svätí⁽²⁾, ten druhý je ako svätí teraz, ktorí sa tešia z radostnej zvesti slobody. Všetky ich hriechy sú preč, všetky sú odčinené a pochované v hĺbke oceánu božskej spravodlivosti.

„Kto odsúdi?“

Nikto ma nemôže odsúdiť. Prečo? Pretože je to *Boh*, ktorý ospravedľňuje.

Áno, „Boh sudca všetkých“ ma ospravedľňuje. Na základe toho, čo jeho Syn vykonal, Boh ma očisťuje a vyhlasuje ma za spravodlivého.

Predstavme si muža, ktorý je na súdnom procese. Ide tu o hrdelný trestný čin. Porota odíde a neskôr sa vráti; ich verdikt je: „Bez viny.“ Sudca hneď vyhlási muža za spravodlivého a on odchádza slobodný. Kto sa ho odváži odsúdiť? Ten jediný, kto by ho mohol spravodlivo odsúdiť, je ten, ktorý ho spravodlivo ospravedlnil.

Vďaka Bohu, „je to Boh, ktorý ospravedľňuje.“ Ach, nech ťa to slovo vyzbrojí proti každej pochybnosti. Bojíš sa niekedy, že môžeš byť nakoniec odsúdený? Koho sa bojíš, že ťa odsúdi, Boha? Ako by mohol? „Je to Boh, ktorý ospravedľňuje.“ Pozdvihni teda hlavu a vyhlás pred celým vesmírom: „Kto odsúdi?“

„Kto nás odlúči od lásky Kristovej?“

Tu sa nehovorí: Kto odlúči Krista od *našej* lásky, lebo to by bolo veľmi ľahké. Aká potecha vedieť, že to nie je *naša* láska, ale *jeho* láska, ktorá nás zachraňuje. Naša láska je taká nestála ako vietor, ale láska Kristova je silná, stála a večná. Je ako on sám – tá istá včera i dnes i naveky, a nič nás nemôže oddeliť od nej. V objatí jeho lásky sme v bezpečí a neodvažujeme si pomyslieť, že by stratila nad nami kontrolu.

Jeden človek raz povedal: „Je zbytočné, aby som prijal Krista, lebo by som sa ho nedokázal pridržať.“

„Ale on ťa bude držať,“ znela výrečná odpoveď. Áno, „je tu priateľ, ktorý miluje a je prítulnejší ako brat“ (Príslovie 18:24). Jeho ramená lásky nás objali a pritiahli nás k jeho srdcu lásky, a jeho hlas lásky nám porozprával jeho radostnú zvesť lásky. Láska, ktorá sa tiahne od hraníc tejto večnosti, prechádza až do budúcej večnosti. „Kto nás odlúči od lásky Kristovej?“ Zmeny tohto života – „súženie alebo úzkosť alebo prenasledovanie alebo hlad alebo nahota alebo nebezpečenstvo alebo meč?“

Nie! Hoci sme takpovediac usmrcovaní celý deň a pokladaní za ovce na zabitie, predsa „v tomto všetkom sme viac ako víťazi prostredníctvom toho, ktorý si nás zamiloval.“ Jeho láska nás posmeľuje, vyzbrojuje, núti ako jeho milovaných „namáhať sa a trpieť pohanu.“

Na počiatku nedokázali svätých odlúčiť od lásky Kristovej ani kríž, desivá sekera kata, divé zvery Flaviovho amfiteátra. Neskôr v temnom stredoveku moci temnoty v hrôzostrašných mučiarniach vyskúšali železnú čižmu, škripec a kôl pre upalovaných svedkov Krista, ale výsledok bol rovnaký.

Aj dnes tisíce jednoduchých veriacich pokojne vytrpeli od diabla hroznú smrť pre Krista. A jeho láska ich zachovávala a urobila z nich „viac ako víťazov.“

Čo to je „byť viac ako víťazom“?

Nuž ak nejaký človek zvíťazí a podmaní si svojich nepriateľov, je víťaz. Ale ak nejakými prostriedkami premení svojich nepriateľov a urobí z nich svojich priateľov, nie je viac ako víťaz?

Toto robí láska Kristova. Uschopňuje nás, aby sme zmenili nepriaznivé okolnosti, protichodné elementy, aj krutých nepriateľov na nástroje požehnaní, aby sa stali našimi pomocníkmi, aby boli použítí na jeho slávu a na naše večné požehnanie.

Teda ešte raz: „Kto nás odlúči od lásky Kristovej?“

„Smrť?“ Nie, pretože on má kľúče smrti a hrobu na svojom opasku.

„Život?“ Nie, lebo on nám prisľúbil, že nás neopustí ani nezanechá.

„Anjeli“, „kniežatstvá?“ Nech nám dá odpoveď Efezským 3:10. Alebo ak sú to zlé mocnosti, pozrite sa na Efezským 6:12 a na vyvrcholenie boja v Zjavení 12.

„Prítomnosť“ alebo „budúcnosť?“ Nie, lebo on milosťou Božou okúsil smrť za všetko a čoskoro všetko mu bude podrobené (Židom 2:8-10).

„Výška alebo hĺbka?“ Nie, lebo nikto nezostúpil nižšie ako on (Efezským

4:9,10) a nikto nie je vyššie ako on (Efezským 1:20-23).

„Nijaké iné stvorenie?“ Nie, pretože on je Pán starého stvorenia a hlava nového. Aký istý, aký praktický je milovaný apoštol! „Som presvedčený,“ hovorí. Sme si takí istí? Ak nie, prečo nie? Pavol hovorí za nás, aj za seba. „Nič nás nebude môcť odlúčiť od lásky Božej, ktorá je v Kristu Ježišovi, našom Pánovi.“ Najslabší svätý, ktorý je udržiavaný touto láskou, je v bezpečí ako bol Pavol, a mal by si byť istý.

Je to láska Kristova vo verši 35, pretože apoštol pokračuje a podrobne hovorí o veciach, ktorými Kristus sám prešiel, ktoré väčšinou postihujú *telo*.

Je to láska Božia vo verši 39, pretože tam hovorí skôr o duchovných nepriateľoch, ktorí útočia na *dušu*.

„Láska Kristova“ naznačuje jeho nežnosť a jeho kňazskú podporu a sympatie.

„Láska Božia“ prináša so sebou jeho božskú moc, ktorá sa uplatňuje so zreteľom na nás.

Je to jedna a tá istá láska, a naplnení ňou, môžeme vstúpiť do zoznamu nebeského boja, a keď priložíme trúbu Písma k svojim ústam, zaznie posledná výzva:

Kto nás môže oddeliť od takej lásky?

S. J. B. Carter (1858-1938)

Poznámky redakcie:

¹⁾ Tým, ktorí mali v časoch pred Kristom abrahámovskú vieru, počítal Boh spravodlivosť z viery rovnako ako Abrahámovi (1. Mojžišova 15:6) a rovnako ako veriacim v Krista po Golgote. Boli ospravedlnení, pretože im Boh nepočítal hriech (Rímskym 4:8) a vyhlásil (počítal) ich za spravodlivých. Obeť za hriech však ešte nebola donesená, Kristus ešte len mal prísť na svet vykúpiť hriešnikov a zaplatiť na kríži za ich hriechy. Pred Kristom Boh ospravedlneným nepočítal hriech tak, že ten hriech dočasne pustil stranou až do

času, kedy bude prikrýty obeťou Ježiša Krista (Rímskym 3:25): „*ktorého preduložil Boh za obeť zmierenia skrze vieru v jeho krvi na ukázanie svojej spravodlivosti pre pustenie stranou predošle sa udialych hriechov do času obeti Kristovej*“.

²⁾ Aj keď veriaci pred Kristom boli rovnako ospravedlnení ako veriaci po Golgote a Letniciach, nemohli ešte zažívať tú plnosť požehnaní, ktorú zažívajú ospravedlnené a znovuzrodené Božie deti po vylíatí Ducha na Letnice (Židom 11:13): „*Tí všetci pomreli vo viere bez toho, že by boli dostali Bohom dané zaslúbenia, ale ich zďaleka videli a boli presvedčení o nich a vítali ich a vyznávali, že sú cudzincami a pútnikmi na zemi*“.

Kristovo odhodlanie

Každého človeka charakterizuje jeho vlastná osobnosť; niektorí ľudia sú silní a rozhodní, kým iní málokedy konajú s veľkým odhodlaním. V živote je však jedna záležitosť, ktorá si vyžaduje rozhodný a odhodlaný postoj od každého z nás.

A keď sa už doplňovali dni, aby bol vzatý hore do neba, pevne obrátil svoju tvár, že pôjde do Jeruzalema.

Lukáš 9:51

Ostávalo iba šesť mesiacov do ukončenia Kristovho poslania na zemi. Pán už vedel, že jeho čas tu na zemi sa skončí v Jeruzaleme. A tiež mal vo svojej myslí jasný obraz o tom, čo sa tam s ním udeje. Vedel všetko o svojom zatknutí, utrpení a smrti. A predsa vo verši Lukáš 9:51 čítame, že *pevne obrátil svoju tvár, že pôjde do Jeruzalema*. Aké pozoruhodné! Nepokúšal sa utiecť od tohto stretnutia s utrpením a so smrťou, dokonca nešiel neochotne – šiel rozhodne, s pevným odhodlaním.

Čo ho viedlo k tomu, aby si počínal tak smelo? Kto z nás by odhodlane vstúpil do situácie strašného utrpenia? Kto z nás by išiel odhodlane na istú smrť? Aby sme pochopili Kristovu motiváciu, musíme pamätať na to, že Pán Ježiš nikdy nekládol samého seba na prvé miesto. Nikdy neuprednostňoval svoje vlastné záujmy a pohodlie pred záujmami a pohodlím druhých. Čo teda po-

hýnalo Pána, aby pristupoval k svojmu umučeniu s takým odhodlaním? Mohli by sme povedať, že vždy konal v súlade s vôľou a so zámermi svojho nebeského Otca, a to je úplná pravda – odhodlane išiel do Jeruzalema, pretože to bolo to, čo jeho Otec chcel, aby urobil. Ale to je len polovica odpovede. Stále musíme zodpovedať otázku, prečo jeho Otec chcel, aby prešiel cez všetku tú bolesť a utrpenie. Odpoveď je úžasná. Do Jeruzalema išiel preto, aby zachránil mužov a ženy, ako sme ty a ja.

Môžeme však pokračovať ďalej. Dá sa povedať, že sa rozhodol ísť do Jeruzalema, lebo bol stopercentne rozhodnutý, že nás zachráni. Nič by ho neodvrátilo ani neodradilo od jeho predsavzatia. Jeho konanie bolo úplne nesebecké – nebral do úvahy, čo ho bude stáť tento čin, ale myslel skôr na tých, ktorí budú vyvedení zo stavu hriešnikov nachádzajúcich sa pod Božím odsúdením. Inými

slovami, Pán Ježiš konal z nesmiernej lásky k mužom a ženám. Vo svojej mysli videl tých, za ktorých má zomrieť. Videl, ako jeho vzácna krv preliata na Golgote očistí všetkých, ktorí v neho v priebehu stáročí uveria, keď svojou obeťou na kríži otvorí cestu mužom a ženám k zmiereniu s Bohom.

Ježiš raz povedal: „*Nad to väčšej lásky nemá nikto, než aby niekto položil svoj život za svojich priateľov.*“ (Ján 15:13) Počúvajte ale, čo čítame ďalej vo Svätom Písme: „*Lebo sotva kto kedy zomrie za spravodlivého, pretože za dobrého by sa niekto snád' aj odvážil zomrieť. Ale Boh tak dokazuje svoju lásku naproti nám, že keď sme my ešte boli hriešnikmi, Kristus zomrel za nás... keď sme boli nepriateľmi, boli sme zmierení s Bohom skrze smrť jeho Syna.*“ (Rímskym 5:7-8, 10)

Ide o to, že predtým, ako je človek spasený, je nepriateľom Boha; všetci sme od prírody nepriateľmi Boha. Viete si to predstaviť? Ježiš Kristus sa odhodlane vydal do Jeruzalema, aby čelil mučeniu a smrti nie za svojich priateľov, ale za tých, ktorí boli jeho nepriateľmi. Viete to pochopiť? Ja určite nie.

Takže Ježiš bol motivovaný láskou, ktorá presahuje ľudské chápanie. Je tu však ešte iná vec, ktorá ho motivovala. Všimli ste si, ako náš text hovorí:

„*A keď sa už doplňovali dni, aby bol vzatý hore do neba, pevne obrátil svoju tvár, že pôjde do Jeruzalema.*“ Nehovorí sa tu: „*A keď sa už doplňovali dni, aby trpel a zomrel na kríži.*“ Ako vidíte, Ježiš sa pozeral za bolesť, za ukrutné utrpenie a za krutú smrť na kríži. Vôbec nepochyboval o tom, že kríž nebude znamenať koniec. Vedel, že vstane z hrobu. Videl za hrob a svoje slávne vzkriesenie. Pred-

vídal čas, keď sa skončí jeho pozemské poslanie a vystúpi do neba, aby bol navždy so svojim Otcom. Túžil sa vrátiť do svojho skutočného domova v nebi. Taká však bola jeho láska a nesebeckosť, že sa nezaoberal len sebou. Prečítajte si, čo povedal v modlitbe svojmu Otcovi v Jánovom evanjeliu, v 17. kapitole: „*Otče, ktorých si mi dal, chcem, aby, kde som ja, aj oni tam so mnou boli.*“ Kto sú to tí, ktorých dal Otec Synovi? To sú všetci tí, ktorí jedného dňa uveria v Spasiteľa, aby boli spasení.

A tak vidíme, že Ježiš sa rozhodne vydal do Jeruzalema, a to napriek hroznému telesnému a duchovnému utrpeniu, ktoré tam mal podstúpiť, napriek strašnej smrti, ktorej mal čeliť na kríži. Poháňala ho láska k hriešnym mužom a ženám, ktorí si nezaslúžili nič iné, iba odsúdenie. Taktiež vidíme, že Pán mal absolútnu istotu v to, že jeho smrť nebude márna, ale že vstane z mŕtvych a vráti sa do neba, kde sa jedného dňa k nemu pripoja všetci, ktorí v neho uverili, aby boli spasení.

Áká bude tvoja reakcia na toto všetko? Necháva ťa takáto láska a takéto odhodlanie ľahostajným, alebo ťa to zahanbuje? Nezahanbuje ťa, že to boli aj tvoje hriechy, ktoré viedli Božieho Syna k tomu, aby odhodlane čelil utrpeniu a smrti? V istom zmysle sa dá povedať, že to boli *moje* hriechy, ktoré pribili Spasiteľa na kríž, že to bola *moja* neposlušnosť, ktorá spôsobila jeho utrpenie, že to bola *moja* vzbura, ktorá zakryla Otcovu tvár pred Synom, keď zvolal: „*Môj Bože, môj Bože, prečo si ma opustil?*“ (Matúš 27:46)

V konečnom dôsledku to boli aj moje hriechy, ktoré spôsobili smrť Božieho

milovaného Syna. Chválím Pána, že ma priviedol k pokániu a k viere v Krista, aby mi jeho smrť na Golgote zabezpečila rozhrešenie a dala mi istú vyhladku, že keď zomriem, budem so svojím Spasiteľom v nebi.

Môžeš povedať to isté, priateľu? Môžeš povedať, že si skutočne činil pokánie zo svojich hriechov, že si všetku svoju dôveru vložil v Krista a že si získal zdarma večné spasenie? Ak nie, potom ťa prosím, aby si sa vážne zamyslel nad svojím postavením a rozhodol sa hľadať Pána celým svojím srdcom, až kým ho nenájdeš. Čo znamená v praxi hľadať Boha? Znamená to čítať jeho slovo. Možno je dobré začať od evanjelií, ale znamená to čítať s hlbokou túžbou dozvedieť sa, čo ťa chce Boh naučiť. A preto musí byť tvoje čítanie sprevádzané

modlitbou, aby ti Boh Svätý Duch otvoril duchovný zrak, aby si pochopil zvest' evanjelia. Tvojmu hľadaniu môže veľmi pomôcť stretávanie sa s ľuďmi, ktorí už sami hľadali a našli Spasiteľa. Takisto by pomohlo navštevovanie zboru, v ktorom je stredom záujmu Sväté Písmo, a nie ľudské tradície, kde môžeš pravidelne počúvať kázanie Božieho slova. Napokon, hľadať musíš osobne a tvoja spása bude patriť len tebe.

Priateľu, buď odhodlaný presne tak, ako bol odhodlaný Ježiš a neprestávajú hľadať, až kým nenájdeš Pána a povieš: „Pán ma zachránil jedine svojím milosrdenstvom a milosťou a podľa jeho sľubu sa túžobne teším na deň, keď s ním budem navždy v nebi.“

Michael Steedman

V nesprávnom duchu

Keď sú tí, na ktorých nám záleží, urážaní alebo sa s nimi zle zaobchádza, ľahko sa môžeme dostať do pokušenia brániť ich –, dokonca použiť na ich obranu aj násilie. Dvaja z Ježišových učeníkov sa cítili rovnako, keď ich milovaného Majstra neprijali –, no ako budeme čítať ďalej, Pán s ich správaním vôbec nebol spokojný.

A keď sa už doplňovali dni, aby bol vzatý hore do neba, pevne obrátil svoju tvár, že pôjde do Jeruzalema a poslal poslov pred sebou. A oni idúc vošli do samaritánskeho mestečka, aby mu tam pripravili. Ale ho neprijali, pretože jeho tvár bola obrátená ist' hore do Jeruzalema. A keď to videli jeho učeníci, Jakob a Ján, povedali: Pane, či chceš, aby sme povedali, aby oheň zostúpil z neba a strávil ich, ako aj Eliáš urobil? Ale Ježiš sa obrátil, pokarhal ich a povedal: Neviete, čieho ste vy ducha; lebo Syn človeka neprišiel zahubiť ľudské duše, ale spasiť. A išli do iného mestečka.

Lukáš 9:51-56

V predchádzajúcom zamyslení (článku) sme uvažovali o tom, ako bol Ježiš odhodlaný ísť do Jeruzalema napriek tomu, že vedel, že tam bude zradený,

že ním budú pohŕdať, budú s ním zle zaobchádzať a nakoniec bude zabitý. Bol rozhodnutý, pretože zároveň vedel, že len svojou smrťou na kríži môže

zachrániť milióny ľudí pred cestou do pekla. Najrýchlejšia cesta, akou sa dostať do Jeruzalema, však viedla cez Samáriu. V tomto zamyslení budeme uvažovať o tom, čo sa udialo pri tom, ako Pán poslal napred poslov do samaritánskej mestečka, aby našli pre neho a jeho učeníkov ubytovanie. Nechceli totiž schádzať z cesty.

Je zrejmé, že v časoch bez hotelov a penziónov mohlo byť malé mestečko zaskočené nečakaným príchodom skupiny trinástich ľudí. Z tohto dôvodu bolo múdre poslať niekoho napred, aby zabezpečil ubytovanie a dostatočné zásoby jedla. Ale čo sa stalo? Čítame, že *„ľudia ho tam neprijali, pretože smeroval do Jeruzalema“*. Táto reakcia sa môže zdať zvláštna bez vysvetlenia vzťahu, resp. okolností, ktoré v tom čase panovali medzi Židmi a Samaritánmi.

Židia a Samaritáni sa k sebe správali nepriateľsky v podstate z historických dôvodov. Dávnejšie v histórii židovstva, keď sa Židia vrátili do svojej krajiny po dlhom období vyhnanstva v Babylone, začali s prestavbou svojho chrámu. Samaritáni sa ponúkli, že im pomôžu, no Židia ich pomoc odmietli, pretože sa stali zmiešanou rasou, a nie „čistými“ Židmi. Samaritánov tento postoj urazil a rozhodli sa postaviť si vlastné, oddelené miesto uctievania – nie v Jeruzaleme, ale na hore Gerazim. Odvtedy ubehlo mnoho rokov a chrám na hore Gerazim bol zničený, no nevraživosť zostala – v skutočnosti natol'ko, že Židia cestujúci cez Samáriu boli často napádaní, a dokonca aj vraždení. Zmienka o Jeruzaleme teda vyvolávala v Samaritánoch zvlášť silné negatívne spomienky.

Teraz je už možno jasnejšie, prečo obyvatelia tohto konkrétneho samaritánskeho mestečka odmietli Ježiša privítať a prijať, keď sa dozvedeli, že mieri do Jeruzalema. No dvaja z Ježišových učeníkov reagovali na toto odmietnutie veľmi nahnevane. Žiadali svojho Majstra, aby im dal povolenie zvolat' oheň z neba – na zničenie tých Samaritánov. To, že sa Jakub a Ján tak nahnevali, nie je vôbec prekvapujúce, pretože keď ich Ježiš prvýkrát povolal, aby sa stali jeho učeníkmi, dal im prezývku „Boanerges“, čo v preklade znamená „synovia hromu“. To pravdepodobne naznačuje, že mali tendenciu pomerne ľahko strácať nervy. No napriek tomu, že ich reakcia bola nesprávna a prehnaná, nesmieme zabúdať, že ich zámerom bolo chrániť česť svojho Majstra, Pána Ježiša Krista, o ktorom sa domnievali, že bol urazený tým, ako ho obyvatelia toho samaritánskeho mestečka odmietli.

Môžeme teda povedať, že Jakub a Ján prejavili lojalitu, no reagovali prehnané, a to je dôvod, prečo ich Ježiš pokarhal. Slová, ktoré Pán Ježiš použil, keď ich karhal (ktoré sú súčasťou niektorých rukopisov), stoja za zopakovanie, pretože odzrkadľujú sentiment, ktorý nájdeme aj v iných pasážach Nového zákona. Čítame, že Ježiš povedal: *„Neviete, čieho ste vy ducha; lebo Syn človeka neprišiel zahubiť ľudské duše, ale spasiť.“* Porovnajme teraz tieto slová s dvomi Ježišovými výrokmi, ktoré nájdeme v Jánovom evanjeliu. Najprv v 3. kapitole, vo verši 17 čítame: *„Lebo neposlal Boh na svet svojho Syna, aby súdil svet, ale aby bol svet spasený skrze neho.“* Potom v 12. kapitole, vo verši 47: *„A keby niekto počul moje slová*

a neuveril by, ja ho nesúdím, lebo som neprišiel nato, aby som súdil svet, ale aby som spasil svet.“ Tieto výroky jasne ukazujú, že Ježiš prišiel na tento svet na záchrannú misiu, a nie ako sudca. Ale Jakubov a Jánov duch bol v tejto súvislosti pravým opakom ducha Pána Ježiša; Ježiš ľudí prísne napomínal pred následkami, ktoré prídu, ak ho ľudia neprijmú a neuveria v neho – no jeho najväčšou túžbou bolo, aby boli ľudia zachránení zo svojich hriechov. Títo, synovia hromu, boli odhodlaní okamžite vykonať rozsudok nad Samaritánmi ako odplatu za ich urážlivé správanie voči ich Majstrovi. Ale milosrdný Pán Ježiš nevyhovel ich drastickej prosbe.

Teraz by asi mnoho čitateľov povedalo, že toto je presný obraz Ježiša Krista, ktorí mali vždy na mysli niekoho, kto je plný lásky, súcitu a milosrdenstva, niekoho, kto nikdy nikoho neodsúdi. No počkajme chvíľu! Nehovorím, že Ježiš niekedy povedal, že nikdy nikoho neodsúdi. Čo v týchto pasážach v skutočnosti povedal je, že jeho služba na zemi bola zasvätená záchrane duší. Avšak pre tých, ktorí ho v tomto živote odmietnu, skutočne existuje budúci súd. Prečítajme si tento úryvok z 5. kapitoly Jánovho evanjelia: *„Lebo Otec nesúdi nikoho, ale všetok súd oddal Synovi“* (Ján 5:22) *„a dal mu právo a moc konať i súd, pretože je Synom človeka“* (Ján 5:27). Nuž, Božie slovo nás nenecháva na pochybách, že Pán Ježiš uplatní svoje právo alebo výsadu súdiť – tým, že odsúdi do pekla všetkých, ktorí ho v tomto živote odmietli.

Čo to teda pre nás znamená, drahí priatelia? Znamená to, že Pán je nemiernie trpezlivý a nechce, aby niekto

zahynul. Kým sme nažive, existuje tu šanca v pokání sa odvrátiť od svojich hriechov a uveriť v Spasiteľa. Inými slovami, existuje šanca utiecť pred prichádzajúcim trestom tak, že sa k svojim hriechom otočíme chrbtom a prijmemo Spasiteľa do našich sŕdc. No čas, ktorý máme, je obmedzený; v skutočnosti nikto z nás nevie, koľko času mu zostáva. Od momentu nášho narodenia akoby sa dali do pohybu presýpacie hodiny a piesok sa pomaly, ale isto presýpal. Nevidíme, koľko piesku nám ešte zostalo a nevieme povedať, ako dlho budeme ešte žiť. No každý z nás má stretnutie so smrťou isté, kým sa Pán Ježiš nevráti v sláve skôr, než sa tak stane. V každom prípade je vrcholne hlúpe pokračovať v jeho odmietaní len preto, že nás doteraz ušetril. Určite by sme mali hľadať spásu ešte dnes, kým nebude príliš neskoro.

Čítali sme, že keď Samaritáni v tom mestečku Pána Ježiša odmietli, On a jeho učenci odišli do iného mestečka. To mohla byť posledná príležitosť počuť posolstvo evanjelia a byť spasení, zachránení, ktorú títo občania mali. Podobne, drahý priateľ, toto môže byť posledná príležitosť, čo počuješ pozvanie osobne prijať Pána Ježiša Krista do svojho srdca a života ako svojho Pána a Spasiteľa. Keď Spasiteľ otvára náruč, aby prijal všetkých kajúcich hriešnikov, neodpovieš mu? Len vtedy si môžeš byť istý, že v súdny deň budeš oslobodený, omilostený, pretože ten, kto bude v ten deň Sudcom, bude práve ten, kto zaplatil cenu za vaše hriechy na Golgote. Už sa mu neotáčaj chrbtom o nič dlhšie.

Michael Steedman

Teraz ťa Pán Ježiš volá

Vtedy im povedal Ježiš:

Môj čas nie je ešte tu, ale váš čas je vždycky hotový.

Ján 7:6

Milí čitatelia! Rád by som sa vyjadril k veršu z Jána 7:6 „*Vtedy im povedal Ježiš: Môj čas nie je ešte tu, ale váš čas je vždycky hotový.*“ s dôrazom na čas.

Keď ľudia dostanú nejakú ponuku, väčšinou o nej veľmi dlho nerozmýšľajú. Rozhodnú sa niekedy veľmi impulzívne, podľa svojich pocitov. Môže to byť dobré, alebo aj zlé rozhodnutie. To sa ukáže až s odstupom času. Pán Ježiš svojim bratom v citovanom verši hovorí: „*Vy ma voláte na sviatok, aby som sa ukázal, že kto som, že som Boží Syn, ale ja vám hovorím, že nejdem s vami.*“ Ako čítame neskôr, išiel na sviatok a išiel tam v ten správny, Boží, čas.

Chcel by som pripomenúť, čo o čase hovoril jeden z najmúdrejších ľudí, ktorý, okrem Pána Ježiša, na zemi žil. Bol to kráľ Šalamún. Môžeme si to prečítať v 3. kapitole knihy Kazateľ vo veršoch 1-8: „*Všetko má svoj čas a svoju hodinu každá vec pod nebom. Je čas rodeniu sa a čas umieraniu... čas milovaniu a čas nenávideniu, čas vojne a čas pokoju.*“ A pridáme aj verš 11, v ktorom sa v súvislosti s časom píše: „*Učinil všetko krásne v svoj čas, i večnosť dal do ich srdca, iba že človek nevystihne diela, ktoré koná Boh, a to tak od počiatku až po koniec.*“

V tejto knihe čítame, že sú na zemi veci, ktoré sa konajú v istý čas.

Sú situácie a činnosti, pri ktorých nie je ťažké rozpoznať správny čas. Sledova-

ním prírodných zákonitostí je napríklad pomerne jednoduché určiť čas sadenia alebo čas zbierania. Rovnako nie je ťažké rozpoznať, kedy je čas radovať sa a kedy je čas smútiť.

O niečo ťažšie je možné posúdiť, kedy je čas hovorenia a kedy čas mlčania. Musíme sa naučiť, kedy byť ticho a kedy hovoriť.

Sú veci, ktoré vieme ovplyvniť a sú veci, ktoré ovplyvniť nevieme. Napríklad čas rodenia sa nedá veľmi ovplyvniť a čas zomierania už vôbec nie. To sú veci, ktoré sú mimo našej pôsobnosti.

Nad tým všetkým je Pán Boh, ktorý čas stvoril.

Biblia začína slovami: „*na počiatku stvoril Boh nebesia a zem.*“ Je tu myšlienka, že existuje čas. Túžme po tom, aby sme mali múdrosť v tých veciach, v ktorých sa môžeme rozhodnúť, a aby sme správne veci robili v správny čas. Toto presne robil Pán Ježiš. V správny čas prišiel na tento svet: „*keď prišla plnosť času...*“, v správny čas tu žil a v správny čas aj zomrel na kríži na Golgote. Farizeji a zákonníci ho chceli usmrtiť aj skôr, ale všetko sa udialo v správny čas. A tak toto slovo je aj pre nás, aby sme sa zamysleli, a veci, ktoré sa dajú ovplyvniť, robili vtedy, keď je na to správny, Boží čas.

Pozrieme sa do ďalšieho miesta: „*V príhodný čas som ťa počul a v deň spasenia som ti pomohol. Hľa, teraz je čas*

práve príhodný, hľa, teraz deň spasenia!" (2. Korintským 2:6) Aj tu je reč o čase a o dni. Keď v Biblii čítame o čase, tak si môžeme položiť otázku, ktoré slovo o čase je najkratšie a ktoré najdlhšie. Nemyslím tým počet písmen, ale najkratší alebo najdlhší časový interval. V tomto význame je najkratšie z tých čítaných slov slovo „**teraz**“. A najdlhšie slovo, ktoré by sme mohli vzťahovať k času, nachádzame v knihe Kazateľ 3. kapitole 11. verši, a je to slovo „**večnosť**“. Večnosť nemá ani začiatok ani koniec, preto v pravom zmysle slova čas s večnosťou sa spájať nedá. Napriek tomu sa nám zdá, že niektoré veci trvajú „večnosť“. Keď nás niečo nebvá alebo sa nám nepáči a trvá to príliš dlho, povieťme, že to trvá večnosť. Avšak vieme, že raz všetko, čo je „pod slnkom“, to, čo je stvorené, skončí.

Z biblického hľadiska najkratší čas je „teraz“, vo význame „v tejto chvíli“. „Teraz“ je to, čo urobíme v nejakej konkrétnej chvíli, a neraz to má významné dôsledky na celý náš ďalší život. Urobiť skúšku má dôsledky na dlhú dobu. Možno na celý život. Keď niekto na sobáši povie partnerovi, s ktorým tam prišiel, „áno“, má to dôsledky až po smrť. Buď to bude pekný život, alebo to môže byť trápenie. To *áno*, pre ktoré sa tam človek rozhodol, má dôsledky. Čiže je dôležité, ako sa človek rozhodne *teraz*, v tomto okamžiku.

Sú mnohé rozhodnutia, ktoré robíme *teraz* a *dnes*, a tie rozhodnutia potom majú svoje dôsledky. Preto je dôležité zamyslieť sa, čo urobím *teraz*.

A v tomto zmysle je tu jedna vec zásadnej dôležitosti, o ktorej čítame v Božom slove. Ide o situáciu, keď rozhodnutie *teraz* nemá dôsledky len na

celý život, ale má dôsledky aj na *večnosť*. A to je práve to, čo sme si pripomenuli veršom z 2. Korintským 2:6, že „*teraz je čas príhodný, teraz je deň spasenia.*“

Spasenie, záchrana duše, má veľký dôsledok na celý život na zemi, ale netýka sa len pozemského života. Pokračuje aj po smrti. V Božom slove si čítame, že život smrťou nekončí, ale raz bude vzkriesenie a súd, a vo večnosti budú dve miesta prebývania. Jedno bude miesto v Božej prítomnosti a druhé bude miesto večného odsúdenia, trápenia. Dôsledky Božieho súdu budú ľudia znášať naveky.

Apoštol Pavol v epištole Židom hovorí, že *teraz*, dnes, keď počujete Boží hlas, nezatvrdzujte svoje srdce. Toto sa už netýka nášho vzdelania, našich životných vzťahov, našej práce. Týka sa to niečoho viac. To sa týka duše človeka a večnosti. Veľmi krátko k tomu môžeme povedať nasledovné.

To prvé je, že je tu svet a je tu hriech. Človek sa už narodí na svet ako hriešnik. Dávid už dávno povedal, že „*som človek splodený v hriechu a v nepravosti ma počala moja matka.*“ Už to utešené práve narodené dieťa je hriešne. Človek je hriešnik už vo svojej prirodzenosti. Nachádzame to u seba a vidíme to aj na druhých. Človek v takomto stave nemôže mať spoločenstvo so svätým Bohom. Božie slovo upozorňuje, že „odplata za hriech je smrť.“ Boh sám pripravil cestu záchranu pre človeka. Pripravil mu cestu, prostredníka spasenia a aj deň spasenia.

Biblia hovorí, že je jediná cesta, ktorú Boh pripravil. Dostatočná a spoľahlivá. Tou cestou je Pán Ježiš Kristus. Aby Boh nemusel súdiť teba a mňa, súdiť

svojho jednorodeného Syna. Na neho položil naše hriechy a na ňom ich odsúdil, aby sme mohli žiť. Ten, ktorý prišiel na to, aby zomrel práve za náš hriech, prišiel v ten správny čas a v príhodný čas aj zomrel.

To druhé je, že je tu riešenie. Božie riešenie hriechu sa týka nielen života na zemi, ale celej večnosti. Tu prichádza zodpovednosť človeka, o ktorej hovorí apoštol Pavol: „*keď počujete Boží hlas vo svojom srdci, keď ty osobne počuješ Boží hlas, keď vieš, že sa ti Boh prihovoral, tak dnes je ten príhodný čas*“ – to je tvoje teraz. To rozhodnutie teraz ovplyvní nielen tvoj život na zemi, ale aj celú večnosť. Je to rozhodnutie, ktorým sa

mení spôsob pozemského života. Je to rozhodnutie, ktorého výsledkom je radosť. Nie dočasná, ale skutočná radosť z Božej prítomnosti, ktorú môže človek prežívať len vtedy, keď zažije spasenie.

Pán Ježiš bol ten, ktorý konal dobré veci v správny čas a očakáva od nás, že aj my budeme robiť dobré veci v správny čas. Prvou vecou je správne reagovať na slovo evanjelia. Správne sa rozhodnúť v pravý čas. Potom robiť krok za krokom ďalšie dobré rozhodnutia. K tomu si vyprosujme Božiu múdrosť, aby sme počas tohto krátkeho pozemského života robili to, čo robiť máme – správne veci v správny čas.

Daniel Mojžiš

Vyznanie Ježiša ako Pána

Keď sme uverili v Pána Ježiša Krista, ktorý trpel za nás na kríži, ale ktorý je teraz oslávený v nebi, je nesmierne dôležité, aby sme ho rozhodne, jasne vyznali ako Pána, aby sme svojimi slovami a svojím životom dali na vedomie iným, že sme jeho vlastníctvom. Je to skutočná radosť povedať iným, že patríme jemu. Ale bez ohľadu na radosť, ktorú vyznanie dáva, vyznanie Ježiša ako Pána ústami je jednou podmienkou spasenia. „*Lebo srdcom sa verí na spravodlivosť, a ústami sa vyznáva na spasenie*“ (Rímskym 10:10).

Boh číta srdce a on pozná okamih, kedy veríme, a on nás požehnáva, len čo uveríme. Boh je spravodlivý a ospravedlňuje toho, kto verí v Ježiša (Rímskym 3:26). My veríme na spravodlivosť. Ospravedlnenie z viery samotnej je zá-

kladom spasenia (Rímskym kapitoly 3 a 4). Spasenie vyúsťuje do žitia nového života (Rímskym kapitoly 6 až 8), ktorého súčasťou je aj vyznanie a vyznávanie Ježiša Krista ako Spasiteľa a Pána. Preto Písmo hovorí o vyznaní ústami. „*Ak teda ústami vyznáš Ježiša ako Pána*“ – to je niečo, čo sa pripája k viere.

Vyznanie mena Pánovho

je nevyhnutné, ak máme naplno zažívať spasenie už v tomto časnom živote. Kristus bol tu na zemi zavrhnutý a dodnes je svetom zavrhnutý. Pán slávy bol ukrižovaný. Namiesto koruny či venca slávy mu dali veniec z tŕnia, pričom ho obliekli do purpuru, aby si urobili posmech z jeho kráľovského práva! Namiesto trónu slávy mu kniežatá tohto sveta dali kríž hanby.

Hoci odo dňa, keď bol Ježiš ukrižovaný, vzal svet na seba kresťanské rúcho a chcel by predstierať úctu ku Kristovi, vo svojom skutočnom charaktere sa nezmenil. Len nech niekto vyzná s úctou dôstojné meno Kristovo, či v salóne boháčov alebo v nájomnom dome chudobných, či v obchodných kruhoch alebo vo svete zábavy, v divadlách, na futbalových ihriskách, skoro zistí, že Ježiš tu nemá skutočné miesto. Tak ako v dávnej minulosti faraón, svet je stále ochotný povedať: „Kto je Pán, aby som poslúchal jeho hlas?“ Vari nepočujeme často poznámku: „Hádam si nemôžem robiť, čo sa mi páči?“ Nuž, mottom života veriaceho je: „Pane, čo Ty chceš, aby som robil?“ Beh života veriaceho by sa mal úplne odlišovať od behu sveta. Jeden dôvod, prečo máme vyznať Ježiša ako Pána je, že vyznanie prináša spasenie.

Vyznanie prináša spasenie

Spasenie neznamená iba to, že nakoniec pôjdeme do neba a budeme zachránení od súdu, ale aj to, že už teraz sme oslobodení od vlády hriechu a moci sveta. Je pravda, že „budeme zachránení prostredníctvom neho od hnevu“, to jest prostredníctvom Ježiša, ale okrem toho spasenie znamená prítomné vyslobodenie z behu tohto sveta. „... (Pán Ježiš Kristus) *ktorý seba samého vydal za nás, aby nás vytrhol z tohto prítomného zlého veku, podľa vôle Boha a nášho Otca*“ (Galatským 1:4).

„Tajný učeník“

Prítomný zisk spasenia si uvedomíme len vtedy, ak vyznáme Ježiša ako svojho Pána. Ak ostaneme „tajnými učeníkmi“, totiž takými, ktorí zdanlivo veria, ale

nikomu o tom nič nepovedia, pravdepodobne nás skoro premôžu naše spoločenské styky alebo spojenia a náš beh života ovládnu obyčaje tohto sveta. Skutočne, možno sa nikdy neoslobodíme od moci sveta. Skončíme ako učeníci, ktorých opisuje evanjelium Jána, ktorí do času chodili s Pánom, ale nakoniec ho opustili, pretože nevytrvali. Dovoľte mi uviesť jednu ilustráciu.

Istý mladý muž, ktorý sa zdá, že je veriaci, vstupuje do svojho zamestnaneckého života. Zanecháva svoj domov na vidieku a prichádza do mesta a do veľkého obchodného strediska. Dostáva zamestnanie v úrade a ocitne sa medzi mnohými inými mladíkmi. Jedného večera ho priateľsky požiada jeden z jeho priateľov, či by ho nechcel sprevádzať na večernej prechádzke a navrhuje hudobnú sieň. „Tajný učeník“ môže ľahko povedať, že sa nezaujímam o hudobné siene a šikovne sa tak vyhnúť skutočnému problému. Keďže si jeho láskavý spoločník myslí, že je to čisto otázka vkusu, navrhuje divadlo alebo povie: „Azda by si si rád zahral v karty, alebo pôjdeme radšej k rieke?“ Nuž, navrhnuté veci nemusia byť vôbec zle myslené. Mladý veriaci si naozaj želá konať, čo je správne, lenže nechce povedať nič o *Pánovi*. Jeho spoločník nemá ani najmenšej potuchy o niečom takom. Má večerné voľno a nedokáže pochopiť nedostatok záujmu svojho priateľa a tak ho pokladá za nevlúdneho.

Ak prijme pozvanie, istá ťažkosť sa objaví neskôr, alebo večer sa strávi pri zábave a o Kristu sa nehovorí. Možno je dané a prijaté iné pozvanie a o pár mesiacov životy týchto dvoch ľudí sú prakticky rovnaké. Postupne sa tajný

učeník stáva svetským. Nikdy nehovorí o Kristu a jeho svedectvo nestojí za nič.

Vyznávajúci učeník

Predpokladajme však, že namiesto toho, aby bol mladý muž „tajným učeníkom“, rozhodne vyznáva Krista a ako odpoveď na láskavé pozvanie zdvorilo odmietne a *vysvetlí prečo*. Je vlastníctvom Pána, želá si slúžiť tomu, ktorý toľko vykonal pre neho, hoci otvorene priznáva, ako veľa zlyháva pri uskutočňovaní svojho želanja. Samozrejme, pokladajú ho za staromódneho. Môžu ho vysmiať alebo dokonca miernym alebo drsným spôsobom prenasledovať. Jedno však možno o ňom povedať: má odvahu a nehanbí sa vyznať Krista. Hanbiť sa? Možno sa niekedy hanbíme. Nie, hanba našim zbabelým srdciam! Pán hovorí: „*Ale hovorím vám: Každého, kto mňa vyzná pred ľuďmi, vyzná i Syn človeka pred anjeli Božími*“ (Lukáš 12:8). Kto dokáže vyrozprávať výsledky jeho rozhodného postoja? Ten, kto nemá účasť na duchovných veciach, môže dospieť k tomu, že sa pýta: „Čo robí tohto muža nezávislým od toho, čo ja tak veľmi potrebujem? Je šťastný a nepotrebuje žiadnu z mojich zábav, aby dosiahol radosť.“

Vyznávajúci učeník môže aj prostredníctvom *svojho* vyznania objaviť iného veriaceho, ktorý možno veľmi túži po spoločníkovi, aby mal podiel na jeho radoostiach a pomáhal mu na jeho ceste. Jeho svetskí spolupracovníci sa stráňa jeho spoločnosti. Ale v duchovnom ohľade je vyznávanie naozaj výhoda. Znamená to spasenie v praktickej rovine nášho časného života. Nik okrem Pána nevie, čomu veríme, iba ak vyznávame. Je však nemožné jedným alebo druhým

spôsobom nevyznať, ak chceme byť naozaj tými, ktorí veria.

Vyznanie Pána je svedectvom

Vyznanie je svedectvom o Pánovi. Túto skutočnosť môžeme jasne vidieť v živote Noeho. Jeho stavenie korábu bolo svedectvom o Pánovi, nielen jeho kázanie. Tak je to s každým, kto vyznáva Krista ako Pána. Ak ho tak uznal jeden človek, nemali by to urobiť iní? Naše vyznanie Krista vedie k záveru, že aj iní by ho mali uznať. Ak ho vyznávame, je to svedectvo, že Kristus je Pánom a on si naše svedectvo môže použiť na požehnanie iných.

Ak sme nevyznali Krista ako Pána, zrejme je tu nejaká prekážka alebo dôvod, prečo sme to neurobili. Jeden očividný dôvod môže byť, že nie sme si celkom istí, či *sme* jeho vlastníctvom. Ak si nemôžeme v srdci naozaj povedať: „(Boh) *ktorého som a ktorému i slúžim*“ (Skutky 27:23), naše svedectvo by bolo, samozrejme, bezcenné a bolo by pre nás neskutočné hovoriť tak svojimi ústami. Sú niektorí, ktorí hovoria: „Pane, Pane,“ ale v deň súdu im Pán povie: „*Nikdy som vás nepoznal*“ (Matúš 7:23).

Nech ti je však najjasnejším spôsobom dané najavo, milý čitateľ, že ak nie si Pánov, ak si doposiaľ v neho neuveril, niet dôvodu, prečo by si nemal uveriť v neho teraz a byť tak jeho vlastníctvom. Strážca žalára vo Filipách rozochvený povedal: „Čo mám robiť, aby som bol spasený?“ Aká jednoduchá odpoveď nasledovala: „Ver v Pána Ježiša a budeš spasený ty aj tvoj dom.“ Keď veríme, právom môžeme vyznať, že patríme Pánovi.

Inou prekážkou môže byť dojem, že teraz nie sme dost' verní tomu, čo vyznávame, alebo snád' nebudeme v bu-

dúčnosti. Môže sa nám zdať, že lepšie je nič nepovedať, než niečo vyznávať a byť tomu neverný. Kým toto znie zdanlivo prijateľne, je to skutočne sugescia nepriateľa. Vari by nám chcel Pán niekedy povedať, aby sme skrývali svoje svetlo? Nepovedal pravý opak?

Nech svieta vaše svetlo pred ľuďmi!

Ak nie sme teraz vo svojich spôsoboch verní tomu, čo veríme, náprava nespočíva v mlčaní alebo skrývaní svojho svetla, čo by bolo ešte väčšou nevernosťou, ale v tom, že vo veci svojho zlyhania ideme k Pánovi, vyznávame, seba súdime pre svoju nedôslednosť a spoľahneme sa na *jeho* milosť, aby sme mali silu aj pri vyznaní aj pri konaní. Ak sa nazdávame, že snáď v budúcnosti nebudeme vernými svojmu vyznaniu, liek znova nie je v mlčaní. Ved' práve toto si želá nepriateľ – všetko, čo by Krista držalo v pozadí alebo úplne z dohľadu! Vari sa môžeme spoliehať na to, čím môžeme byť *my*? Nemôžeme dôverovať Pánovi? Nie je napísané: „*Ostriha nohy svojich svätých...?*“ (1. Samuelova 2:9) Ved' ak on povedal: „Vyznaj!“ – nemôžeme spoliehať na neho, aby nás podporovala jeho milosť a sila, ak vyznávame? Celkom isto! Akým veľkým povzbudením v tomto ohľade je list Júdu: „*A tomu, ktorý vás môže zachovať tak, čo neklesnete, a postaviť bezvadných pred tvárou svojej slávy v plesaní, jedinému múdremu Bohu, nášmu Spasiteľovi, nech je skrže Ježiša Krista, nášho Pána, sláva a veličnosť, sila a vrchnostenská moc, ako pred všetkými veky, tak pred všetkými veky, tak i teraz i na všetky veky. Amen*“ (Júda 1:24-25). Vyznanie mena Pánovho ako také udeľuje morálne povzbudenie

k životu toho, kto vyznáva, a len tí, ktorí vyznávajú, vedia, ako skutočne Pán pomáha vždy, keď to konajú. Prekážkou k vyznávaniu však môže byť strach či obavy.

Strach z toho, čo si iní o nás myslia

Je to nervózny, plachý pocit. Nepriateľ si používa túto zbraň a dosahuje ňou ohromné výsledky. Tento strach z toho, čo si iní o nás myslia, sa občas objaví v ľuďoch, ktorí v sú iných záležitostiach odvážni ako levy. Toto konanie dokazuje, ako skutočne je tu Kristus zavrhnutý. Prezrádza to tiež, že v takých prípadoch máme na zreteli predovšetkým samých seba.

Nikodém prišiel k Ježišovi v noci. Vďaka Bohu, že prišiel! Môžeme si byť celkom istí, že to nikdy neolutoval. Predsa však prišiel *v noci*. Keby ho *videli* prísť ku Kristu, bolo by to pravdepodobne priveľa pre popredného muža medzi Židmi a učiteľa v Izraeli. Neskôr sa však situácia zhoršila a u Jána 7:51 môžeme čítať, ako kultivovane sa ohradzuje proti tomu, čo vravia jeho kolegovia vo vysokej rade. Ako jasne však žiari jeho konanie v kritických okolnostiach, ktoré sprevádzali ukrižovanie Pána! Aký šťastný pocit musel mať v tom čase! Len tí, ktorí vyznávajú Krista, len tí, ktorí rozhodne a otvorene osvedčujú svoju oddanosť jemu, poznajú požehnanú a svätú radosť, ktorú vyznávanie Pána poskytuje, a len tí zakúšajú Pánovu silu a podporu.

Čo by si ľudia o mne mysleli? Nuž, čo si ľudia mysleli o Kristovi? Vari by si mysleli o mne horšie, ako si mysleli o ňom? Vari si želim, aby svet myslel o mne ináč, ako myslel o Kristovi? Čo

si *myslia* o nás? Ako nás táto otázka odhaľuje! Hľadeli sme skutočne na to, čím sme? Čím sme okrem toho, čo sme z milosti? Ak ide len o to, čím sme skutočne, nehľadiac na to, čím nás urobila milosť Božia, ak by sa odhalilo to, čím sme ako potomkovia Adama, čo by si iní o nás pomysleli? A čo by sme si mysleli o sebe my? Vďaka Bohu za kríž! Kde by sme boli bez neho? Čo si môžem myslieť o sebe, keď z nášho srdca môžu vychádzať zlé myšlienky ako aj všetky ostatné zlá vymenované v Matúšovi 15:19! Ak kríž naveky odstránil pred tváre Božej všetko, čím sme, a Pán Ježiš tam trpel za nás pre tento cieľ, máme sa báť vyznávať jeho dôstojné meno zo strachu, čo by si iní o nás mysleli? Jednoznačné a jasné vyznanie Pána Ježiša robí koniec všetkému tomuto hroznému šetreniu seba a namiesto toho dáva pokorný pocit našej vlastnej ničoty a jeho veľkosti.

Môže sa však naľahať, že musíme čakať na priaznivú príležitosť. Isteže. Ak som zamestnaný povedzme ako záhradník alebo úradník, mojou čestnou povinnosťou je splniť si povinnosť v tomto postavení, aby som vo všetkom zdobil učenie nášho spasiteľa Boha.

Zdobiť učenie nášho spasiteľa Boha

Aký skutočne pozoruhodný výraz je to: „*aby vo všetkom zdobili učenie nášho Spasiteľa Boha!*“ (Títovi 2:10). To znamená, že Boha máme vysvetľovať v nádhre. Ale keď prichádza rozhodná chvíľa a naskytuje sa príležitosť, čo potom urobíme? Mnohí z nás dobre vedia, že onedlho sa príležitosť naskytne. Budme verní Pánovi v našej dennej lopote, budme mu v každý čas verní a nájdeme mnoho príležitostí na vyznanie jeho

mena a dokázanie, že sme jeho vlastníctvom.

Keď sa však v daných okolnostiach vskutku príležitosti nenaskytujú, dobre je prosiť Pána, aby sa nejaká naskytla, a prosiť ho aj o milosť, aby sme pri tejto príležitosti obstáli. Pán často vypočul takúto modlitbu. Z času na čas sa môže naskytnúť príležitosť na vyznanie Pána tým, že hľadáme blaho svojich blížnych a podľa možnosti niektorého z nich pozveme počúvať radostnú zvesť do niektorého nám známeho zhromaždenia. Môžeme si byť celkom istí, že Pán nám veľmi pomôže, ak sa budeme uberať týmto smerom. *Želáme si byť mu verní? Želáme si stotožňovať sa s jeho menom a pohanou, ktorá je s tým spojená? Ak áno, on nás neopustí a poskytne nám vhodnú príležitosť na vyznanie svojho dôstojného mena.*

Naše životy by mali hovoriť

Naozaj by mali! Nepriateľ triumfuje, ak nás pohne k tomu, aby sme svojím životom zapreli to, čo tvrdíme svojimi perami. Denný praktický život veriaceho je neobyčajne dôležitý. Ved' sa nám hovorí: „*Nech tak sviati vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je v nebesiach*“ (Matúš 5:16). Nuž, je celkom zjavné, že ak nie som známy ako veriaci, moje počínanie ak je správne a vyznačuje sa milosťou, môže sa pripisovať láskavej povahe alebo niečomu podobnému, a tí, čo si všímajú moje spôsoby, budú mať sklon myslieť si o *mne* len dobre. Toto je veľké nebezpečenstvo a zlo. Ak výsledok nášho chovania je ten, že ľudia si povrávajú len pekné veci o nás, smutne sme zlyhali. Ako to, že nič nepočuli o Kristu?

Všimnite si slová Písma: „Nech tak svieti vaše svetlo... aby oslavovali *vášho Otca*.“ Za každú cenu nech je váš život dôsledný. Skutočne, praktický život veriaceho by mal podľa svojej miery ten istý výsledok ako obdivuhodný a svätý život Ježiša, ako je povedané: „*A Ježiš prospieval múdrosťou a vzrastom a milosťou u Boha aj u ľudí*“ (Lukáš 2:52). Keď on začal svedčiť slovom úst, predsa výsledok bol ten, že ho vyviedli až na kraj vrchu, aby ho odtiaľ zhodili a zahubili (Lukáš 4:29). Ak je naše svedectvo verné, môže mať podobný výsledok. Musíme byť starostliví, aby výsledok celého nášho života, slov a ciest bol na oslavu nášho Otca. Je to naozaj úbohá a veľmi nebezpečná vec, keď získame len chválu a osobný súhlas.

Používať argument, že „život“ je lepší než „ústa“, aby sa držali naše ústa zatvorené a o Kristu sa nehovorilo, je len preffikaný pokus nepriateľa zabrániť svedectvu o Kristu. Nesmieme skrývať spravodlivosť Božiu, ani utajovať jeho milosť, ale máme ju robiť známu (Žalm 40). Ináč náš život nemá nijaké skutočné svedectvo o nej, nech by bolo naše správanie akékoľvek.

Strach pred ľuďmi

kladie osídlo...“ (Príslovie 29:25). Táto skutočnosť nás môže oprávnenne varovať pred inou možnou prekážkou, ktorá nám bráni vyznať, že patríme Pánovi. Prostriedok proti tomuto zlu je „*radšej chod' v bázni Hospodinovej celý deň*“ (Príslovie 23:17). „*Ktože si ty, že sa bojíš mizerného človeka, ktorý zomrie, a syna človeka, ktorý bude ta daný, aby bol ako tráva? A zabúdaš na Hospodina, ktorý ťa učinil...*“ (Izaiáš 51:12-13)

Ako verne Boh pozná naše srdcia. Všetko mu je obnažené a odkryté. Aké slová potechy on dáva nášmu bojzlivému duchu: „*Neboj sa, lebo ja som s tebou; neobzeraj sa v strachu, lebo ja som tvoji Boh! Posilním ťa aj ti pomôžem a podporiem ťa pravicom svojej spravodlivosti*“ (Izaiáš 41:10).

Ako sme videli, rozhodné vyznanie Krista má za následok nanajvýš posilňujúci pocit jeho podpory. Plaché a nestité pocity tajného učeníka sa vytratia, a namiesto nich duša vlastní hlboký pocit moci z výsosti. Ba čo viac, strach sa zmocňuje tých, pred ktorými vyznávame; veď akože obstoja pred tým, ktorého uznávame ako Pána?

Vyznanie, že patríme Kristovi, je pocta, skutočne česť! Nech je to našim záujmom kráčať pokorne, bez sebadôvery, ale so vzrastajúcou dôverou v toho, ktorého meno vyznávame; lebo Písmo hovorí:

Nikto, kto verí v neho, nebude zahabnený. (Rímskym 10:11)

*Malcolm W. Biggs
(1875-1941)*

Nikde v šírom svete

Nikde v šírom svete takej lásky niet,
akú môžem, Pane, v Tvojom kríži zrieť.
Tam raz krvácal si za mňa z bôlnych rán,
spásu získal si mi, Ty, môj Boh a Pán.

Nikde v šírom svete takej skrýše niet,
ako spočívať keď v Tvojich rukách smiem.
Duši neuškodí diabla zhubná zlosť,
má tu naveky už mieru, blaha dost.

Nikde v šírom svete toho miesta niet,
ako keď sa stíšim pri nohách Ti dlieť.
V Tebe kynie Božia milosť nesmierna,
v Tebe hriešnik spásu, život večne má.

Nikde v šírom svete takej práce niet,
ako keď smiem ľuďom Tvoju lásku niest.
Držíš nad svojim dielom, Pane, stráž,
vernú službu Tebe z neba požehnáš.

Nikde v šírom svete takej vlasti niet,
ako tá, kam vedieš – v nadpozemský svet.
Skončia všetky boje, strasti, bôle, žiaľ,
večne bude Ti zniet' nová pieseň chvál.

Spevník *Duchovné piesne*, Nitra 1987, pieseň č. 177.
Publikované s láskavým súhlasom zostavovateľa spevníka.

Izrael v dejinách spásy

7. časť

Spasenie zostatku Izraela

... a tak bude celý Izrael spasený

Rímskym 11:26

V sérii týchto článkov sa zaujímate o spásu izraelského národa, ako ju Boh realizuje v dejinách ľudstva a ako súvisí spása pohanských národov so spásou Izraela. Čo presne znamená, že celý Izrael bude spasený? Kedy sa to stane? Ako s tým súvisí zatvrdenie izraelského národa? V predchádzajúcich častiach tohto cyklu (Izrael v dejinách spásy 1. – 6. časť) sme dospeli k poznaniu, a tak sme aj uviedli, že podľa Písma je potrebné rozlišovať Izrael ako národ, ako *etnikum*, a Izrael ako tú časť tohto etnika, ktorá je vierou spasená a predstavuje *zostatok vyvolený k spásu*. V ďalších častiach cyklu sa venujeme práve tejto téme – sústreďujeme sa v nich na *spasenie zostatku Izraela*. Najprv si však urobme stručné zhrnutie, čo sme na túto tému doteraz spoznali a v predchádzajúcich častiach uviedli.

Boží zámer mať svoj ľud realizovaný v dejinách národov

Božie zjavenie odkrýva veľký Boží zámer mať svoj ľud. Tento zámer je zrejmý už pri stvorení nebies a zeme. Boh stvoril človeka, aby sa množil na zemi a aby všetkému tvorstvu na zemi vládol. Takto malo vzniknúť ľudstvo, ktoré bude mať hlboký a osobný vzťah poslušnosti a úcty so svojim Stvoriteľom Bohom. Ľudstvo bude reprezentovať

Božiu vládu na zemi a Boh bude osobne prítomný svojím prebývaním uprostred tohto ľudu. Tento Boží zámer pri stvorení pokazila a zničila neposlušnosť prvého človeka, čím aj celé ľudstvo padlo do hriechu. Boží zámer je však zvrchovaný, nikto a nič ho nemôže prekaziť. Od pádu človeka je však teraz už nevyhnutné, aby sa tento plán naplnil cez spasenie a nové stvorenie. Boh svoj zámer odkrýva už bezprostredne po páde, keď dáva Adamovi a s ním aj celému ľudstvu zaslúbenie o budúcej spásu (zaslúbenie o potomkovi pochádzajúcom zo ženy) a ukazuje, že je milostivým Bohom, ktorý odpúšťa hriech človeka.

V celých dejinách ľudstva Boh neustále zjavuje, že je Bohom spravodlivým, ktorý potrestá každý hriech, a zároveň je Bohom milostivým, ktorý odpustí hriechy tým, ktorí sa ho boja, ktorí mu veria, dôverujú, spoliehajú sa a nadejú sa na neho, poslúchajú a milujú ho. Boh svoj veľký zámer mať svoj ľud nielen zjavuje, ale aj postupne realizuje a rozvíja v celých dejinách ľudstva. Realizuje ho cez zaslúbenia, cez zmluvy a cez svoje prísahy. Keď ľudský hriech postúpil natoľko, že sa Boh rozhodol súdiť zem a celé ľudstvo vodami potopy, predsa spolu so súdom prišla aj Božia milosť a zo štyroch manželských párov, ktoré našli milosť v Božích očiach

a záchranu v bezpečí korábu, sa opäť ľudstvo rozplodilo a zaplnilo zem po potope. Spása ľudstva bola umožnená touto milosťou. Táto milosť bola zakotvená v zmluve, ktorú Boh uzavrel s Noachom. Keď následne ľudstvo opäť neposlúchlo Boha (vzbura vo forme stavania modlárskej veže v Babylone), Boh zasiahol opäť trestom a zmiatol im jazyky, v dôsledku čoho došlo k rozptýleniu existujúceho ľudstva po celej zemi a vzniku národov. Od tohto okamihu sa spása ľudstva stáva otázkou spasenia národov. Boží zámer sa od tohto času realizuje a rozvíja uprostred národov.

Kľúčovým momentom v tomto Božom zámere je Božie konanie s Abrahámom. Boh s Abrahámom uzavrel zmluvu, ktorá sa týka spasenia národov. Táto zmluva je postavená na Božích zaslúbeniach, čo znamená, že je postavená na Božej milosti. Zaslúbenie o spásu národov je v nej obsiahnuté v zaslúbení, že Abrahám bude otcom mnohých národov a že v ňom budú národy, doslovne všetky čelade zeme, požehnané. Zaslúbenie o spásu národov však ide ruka v ruku so zaslúbením, že Abrahám bude mať potomka (semeno v jednotnom čísle), ktorým nakoniec nebude nikto iný ako ten dávno zaslúbený Syn narodený zo ženy, sám Boží Syn z večnosti, ktorý sa stane „Synom človeka“, Pán Ježiš Kristus. Až príchod Krista v tele na zem a novozmluvné zjavenie naplno odkryli naplnenie tohto zaslúbenia o spásu národov daného Abrahámovi. V čase od Abraháma po Krista to nebolo odkryté tak zjavne.

Zmluvu s Abrahámom uzavrel Boh aj s jeho potomkom Izákom a s Izákovým potomkom Jakobom, pomenovanom

aj Izrael. Takto si Boh v dejinách spásy vyvolil jeden konkrétny národ, izraelský národ – potomkov Izraela, dvanásť kmeňov podľa Jakobových synov – za zvláštny národ, za „svoj ľud“, s ktorým konal zvláštnym spôsobom, ako nekonal so žiadnym iným národom na zemi. Boh s nimi konal ako so svojím ľudom a očakával od nich, že budú jeho ľudom, ľudom milujúcim Boha, poslúchajúcim Boha, pričom táto ich poslušnosť mala prameniť z viery. Len tomuto národu preukazoval Boh osobnú prítomnosť a zjavoval sa im priamo. Len tomuto národu dal prostriedky, ktoré ich mali priviesť k tomu, aby sa naozaj stali Božím ľudom – zaslúbenia, zmluvy, synovstvo (zaobchádzanie ako so synmi), zákonodarstvo a svätoslužbu (Rímskym 9:4).

Ostatné národy (nazývané pohan-ské) nechal Boh ísť v ére od Abraháma po Krista ich vlastnými cestami (Skutky 14:16). Nedal im také prostriedky privádzajúce k viere, v dôsledku ktorej sa veriaci stávajú Božím ľudom, aké dal izraelskému národu. Ani pohanov však nenechal úplne bez možnosti spásy. Prostriedky, ktoré mali pohanské národy, aby mohli Boha spoznať, priblížiť sa mu a uveriť v neho, boli nasledovné: svedectvo stvoreného tvorstva (Rímskym 1:20), svedectvo Božej dobroty (Skutky 14:17), svedectvo existencie izraelského národa, ktorý je zvláštnym národom, s ktorým Boh koná ako so svojím ľudom, ktorý mal poslúžiť ako „kráľovské kňazstvo“ aj pre spásu pohanských národov. Izraelský národ ako „Boží syn“ však v úlohe sprostredkovat' spásu národom zlyhal, a preto musel prísť dokonalý (prvorodený) Boží Syn z večnosti, aby túto úlohu naplnil. Via-

cerí z pohanov éry od Abraháma po Krista skutočne aj uverili a boli spasení, napríklad neviestka Rachab, Náman Sýrsky a ďalší. Avšak spása pohanov bola v tejto ére pomerne ojedinelá, zriedkavá.

Omnoho lepšie na tom však neboli ani Izraeliti. Napriek tým výnimočným prostriedkom (opísaným vyššie), ktoré len oni ako jediný národ dostali od Boha, aby ich priviedli k spásu a ku skutočnému Božiemu synovstvu, o väčšine z nich neustále platilo, že sú tvrdej šije, tvrdého (kamenného, neobrezaného) srdca a Bohu neposlušní. Napriek výnimočnému zvláštnemu Božiemu zaobchádzaniu s týmto národom bolo pre nich charakteristické to, že „*sú ľud, ktorý blúdi srdcom; sú ľuďom, ktorý nepoznal Božie cesty*“ (Žalm 95:10; Židom 3:10). Platilo to najmä o pokolení, ktoré Boh vodil po púšti 40 rokov – o tých, ktorí boli pobití na púšti.

Ale neposlušnosť izraelského národa pokračovala aj po vojení do zaslúbenej zeme. Ich neposlušnosť vzrástla natoľko, že ich priviedla k odvečeniu do babylonského zajatia. Po skončení zajatia prichádza obnova a návrat do zaslúbenej zeme. Ale ani obnova nevedie k žiaducej trvalej náprave, oddanosti Bohu a poslušnosti. Prestala len modloslužba – z nej boli zajatím vyliečení. Keď Boží syn z večnosti prichádza ako Spasiteľ v ľudskom tele, aby spasil svoj ľud, nachádza tento ľud opäť v stave nevery a zatvrdenosti. A národ nie je ani slobodný, opäť je pod nadvládou pohanov, tentokrát pod nadvládou Rímskej ríše.

Vráťme sa ale ešte o kúsok späť do éry medzi Abrahámom a Kristom, aby nám neušla jedna dôležitá skutočnosť

týkajúca sa spásy a Božích zmlúv. Neposlušnosť izraelského národa bola aj dôvodom, prečo ich Boh dal pod zákon, pod mojžišovskú zmluvu skutkov. Novozmluvné zjavenie jasne odkrýva tento dôvod: *Zákon bol pridaný pre prestúpenia* (Galatským 3:19) – a odkrýva aj funkciu zákona: *Skrze zákon je poznanie hriechu* (Rímskym 3:20). Izraelský národ sa tak ocitol súčasne pod dvoma zmluvami – pod abrahámovskou zmluvou milosti postavenou na zaslúbeniach a pod mojžišovskou zmluvou skutkov postavenou na poslušnosti vyplývajúcej zo zákona.

Dôvod, prečo bola k zmluve milosti (abrahámovej zmluve) pridaná aj zmluva skutkov (mojžišovská zmluva), je zrejmý. Izraelský národ sa spoliehal na to, že je pod abrahámovskou zmluvou milosti (zmluvou nepodmienených zaslúbení) automaticky z toho dôvodu, že sú „*semenom Abrahámovým*“, že sú potomkami Abraháma, Izáka a Jakoba. Uniklo im, že byť prirodzenými (telesnými, biologickými) potomkami nestačí k tomu, aby sa na nich vzťahovali všetky zaslúbenia abrahámovej zmluvy. Uniklo im, že tie zaslúbenia abrahámovej zmluvy, ktoré sa týkajú večnosti (večné požehnanie, večná vlasť, večný život), sa vzťahujú iba a len výhradne na tých, ktorí majú obrezané poslušné a Boha milujúce srdce, ktorí „*sú z viery*“, čiže ktorí majú takú vieru ako Abrahám (nazývame ju abrahámovská viera), ktorej prítomnosť v srdci sa preukazuje, dokazuje a potvrdzuje *poslušnosťou viery*.

Ani v prípade Abraháma to nebolo inak. Jeho *viera* bola potvrdená *poslušnosťou* (poslušnosťou viery) pri Božom

príkaze obetovať syna zaslúbenia – Izáka. Už pri Abrahámovom uverení bola Abrahámovi viera počítaná za spravodlivosť (bol ospravedlnený z viery – 1. Mojžišova 15:6), avšak až pri jeho preskúšaní a potvrdení jeho poslušnosti (poslúchol a išiel obetovať Izáka) Boh o ňom povedal: „*Teraz už viem, že sa bojíš Boha*“ (1. Mojžišova 22:12). To, že Abrahám Bohu verí a Boha sa bojí (rozumej Boha poslúcha), Boh dobre vedel, už keď vyviedol Abraháma z Úru Chaldejov a z Cháрана, ako aj vtedy, keď s Abrahámom uzavrel zmluvu. Avšak Abrahámová viera je potvrdená a preukázaná až jeho poslušnosťou. Až pri obetovaní Izáka Boh vyriekne „*teraz už viem*“.

Vzťah medzi *poslušnosťou viery* a *vierou samotnou* je zásadný a ústredný pre zmluvu postavenú na milosti (abrahámovskú zmluvu a Novú zmluvu), pre spásu z viery samotnej, pre evanjelium. Odkazuje na to aj novozmluvné zjavenie v liste apoštola Jakuba (Jakub 2:20-26). Táto skutočnosť však neustále unikala izraelskému národu. Nesprávali sa tak, ako sa správal Abrahám (a Izák a Jakob). Ich vzťah k Bohu nebol taký, aký mal k Bohu Abrahám (a Izák a Jakob). Tí na púšti pobití Izraeliti boli pobití a zatratení pre ich neposlušnosť. Novozmluvné zjavenie v Liste Židom jasne odkryva (pozri kapitoly 3 a 4), že ich neposlušnosť pramenila z ich nevery, ktorej koreňom je neverenie Bohu (absencia viery v Boha).

Aby Boh dal Izraelitom (Židom) poznať stav ich srdca (neobrezanosť srdca a z nej prameniacu neposlušnosť a vzdorovitosť), dal ich pod zákon, pod mojžišovskú zmluvu skutkov. Zákon

mal odkryť ich hriech a neposlušnosť a priviesť ich k poznaniu, že sa nemôžu spoliehať na to, že majú otca Abraháma, a na to, že by sa na nich automaticky vzťahovali všetky zaslúbenia abrahámovskej zmluvy. Zákon ich mal priviesť k poznaniu, že musia uveriť a zostať verní a poslušní. Kvôli tejto funkcii zákona nazýva novozmluvné zjavenie zákon „*pestúnom vedúcim ku Kristovi*“ (Galatským 3:24). Dobrou správou je, že zákon ako mojžišovská zmluva skutkov nenahradil abrahámovskú zmluvu zaslúbení, len bol pridaný do času príchodu plnosti milosti (príchodu Krista), príchodu Novej zmluvy (Galatským 3:19). Nová zmluva je konečným naplnením abrahámovskej zmluvy, pretože Kristus je konečným naplnením zaslúbenia daného Abrahámovi o semene (potomkovi) v jednotnom čísle (Galatským 3:19) a v Kristovi sú naplnené všetky zaslúbenia abrahámovskej zmluvy. V Kristovi sú všetky zaslúbenia *áno* a *amen*.

Skrze vieru v Krista a v Kristovi sa všetci veriaci, nielen zo Židov, ale aj z pohanov, stávajú deťmi Abrahámovými – nie biologickými, etnickými, ale duchovnými (z viery) potomkami Abraháma (Rímskym kapitola 4) a sú konečnými príjemcami zaslúbení daných Abrahámovi, ktoré sa týkajú večnosti. Len títo uverivší zo Židov i pohanov sú skutočnými (pravými, naozajstnými) Božimi synmi, synmi kráľovstva, svätým kráľovským kňazstvom, skutočným Božím ľudom. Tento skutočný Boží ľud Písmo nazýva „*Cirkev zo Židov i pohanov*“ (Efezským 2:11-22). Tento ľud je len jeden. Patrí do neho každý uverivší bez ohľadu na to, či má izraelský alebo pohanský etnický pôvod. O každom uverivšom v Krista,

aj o tom z pohanov, platí, že už viac nie je „odcudzený občianstvu Izraelovmu“, už viac nie je „cudzí zmluvám zaslúbenia“, ale sa stal „spoluobčanom svätých a domácim Božím“ (Efezským 2:11-19). V pravom, skutočnom Božom ľuďe už viac niet rozdielu medzi etnickým Židom a etnickým pohanom (Galatským 3:28, Kolosenským 3:11) čo do nového človeka, čo do nového života, čo do života Cirkvi a čo do večnosti. Existuje však rozdiel v tom, ako prichádza večné spasenie k Židom a ako k pohanom v historickom kontexte dejín spasenia národov (Rímskym kapitola 11).

To, že izraelský národ ako etnikum sa nemohol spoliehať na skutočnosť, že sú potomkovia Abraháma, čo do naplnenia zaslúbení daných Abrahámovi ohľadom večnosti, je naplno odkryté s príchodom Krista a príchodom novozmluvného zjavenia. Židia (pomenovanie izraelského národa, všetkých dvanástich kmeňov v novozmluvnej ére) sa spoliehali na to, že keďže sú potomkami Abraháma, automaticky sa na nich vzťahujú všetky zaslúbenia abrahámovskej zmluvy (Matúš 3:9, Lukáš 3:8, Ján 8:39). Pán Ježiš osobne ich vyvádza z omylu, keď im vysvetlil, že keby mali otca Abraháma, uverili by v neho, prijali by ho a milovali by ho. Ale keďže ho odmietajú a chcú ho zabiť, nie sú potomstvom Abraháma, ale sú z toho zlého, sú potomstvom diabla (Ján 8:30-47). Pán Ježiš im priamo povedal, že ak neveria v neho, neveria v jeho slová o tom, kým On je, tak nielenže nie sú potomkami (deťmi) Abraháma, ale nie sú ani Božími deťmi, teda nepatria do Božieho ľudu, nie sú z Boha. Inak povedané, nie sú „z viery Abrahámovej“, „nie sú z viery“. Podľa čoho sa to pozná?

Podľa toho, že kto má abrahámovskú vieru („vieru Abraháma“), koná skutky Abrahámove (Ján 8:39).

O Židoch ako o národe (ako o celku – etniku) platilo (samozrejme s výnimkou tých, ktorí mali abrahámovskú vieru), že sú neposlušní, že sú tvrdošíjni, že sú neobrezaného srdca. Platilo to o pokolení (generácii) tých na púšti. Bolo to prorocky predpovedané aj o následných pokoleniach. O ich budúcej neposlušnosti prorokoval sám Mojžiš a toto proroctvo bolo zopakované aj pred vojením do zaslúbenej krajiny. Neposlušnosť a zatvrdenosť sprevádzala pokolenia po Mojžišovi až do prvého príchodu Krista. Neposlušnosť a zatvrdenosť bola charakteristická aj pre pokolenie, ktoré zažilo Kristov prvý príchod. A Božie slovo odkrýva, že neposlušnosť a zatvrdenosť bude prítomná v izraelskom národe aj v pokoleniach až do druhého Kristovho príchodu. Prečo bol ľud, ktorý bol na zemi vyvolený a zvláštne oddelený práve k tomu, aby bol Božím ľuďom, ktorý Boha miluje a poslúcha, práve naopak Bohu neverný a neposlušný? Zodpovednosť za neveru a neposlušnosť leží plne na pleciah Židov. Preto na nich aj doliehali Božie časné tresty – zlodečstvá a tresty podľa Mojžišovho zákona. Božie slovo ich neustále vyzývalo a dodnes vyzýva, aby neboli tvrdej šije, aby si obrezali svoje srdcia (Jeremiáš 4:4). Bolo to tak za éry pod zákonom (5. Mojžišova 10:16, 2. Kronická 30:8, Žalm 95:8) a je to tak dodnes, keď ich aj evanjelium volá, aby nezatvrdovali svoje srdce (Židom 3:8, 3:15, 4:7).

Božie slovo však zjavuje aj hlbšiu duchovnú stránku toho, prečo tí, ktorí

mali byť Božím ľuďom, boli z veľkej časti tvrdej šije a kamenného srdca (tvrdošijní, zatvrdení). Táto stránka súvisí s Božou zvrchovanosťou a s tým, ako Boh realizuje spásu v dejinách národov, ako realizuje svoj zámer mať svoj ľud. Súčasťou Božej prozreteľnosti vždy bolo, aby aj pohania došli spásy a stali sa súčasťou Božieho ľudu. Tento plán je zjavený už v zaslúbeniach daných Abrahámovi. Tento plán Boh realizuje tak, že pohania dochádzajú spásy vďaka čias-točnému zatvrdeniu Židov (Rímskym 11:25). Keď Pán Ježiš prišiel k Židom, odkryl sa im ako Spasiteľ a učinil také divy, vďaka ktorým mohli a mali uveriť v neho ako v Spasiteľa. Oni však neuverili a odmietli ho. Prečo? Lebo mali zatvrdené neobrezané srdcia. Božie slovo však zjavuje aj hlbšiu pravdu o tom, prečo to tak bolo: „*A hoci učinil tak mnoho divov pred nimi, neverili v neho, aby sa naplnilo slovo proroka Izaiáša, ktoré povedal: Pane, kto uveril našej kázni? A rameno Pánovo komu je zjavené? Preto nemohli veriť, že zase povedal Izaiáš: Oslepil ich oči a zatvrdil ich srdce, aby očami nevideli, srdcom nerozumeli a neobrátili sa, aby som ich neuzdravil. To povedal Izaiáš, keď videl jeho slávu a hovoril o ňom*“ (Ján 12:37-41). To, že Boh ich vo svojej zvrchovanosti zatvrdil, ich však nezbavuje zodpovednosti za to, že boli tvrdého neobrezaného srdca. Túto pravdu je pre ľudskú myseľ a logiku veľmi náročné až nemožné pochopiť. Napriek tomu by sme ju mali pokorne vierou prijímať, pretože túto pravdu oznamuje Božie slovo. Božie slovo sa k tomu vyjadruje priamo: „*Tak teda nad kým sa chce zmilovať, nad tým sa zmilováva, a koho chce zatvrdiť, toho*

zatvrdzuje“ (Rímskym 9:18). Prirodzená (telesná) reakcia ľudskej mysle je, že ak je to tak, potom ako môže Boh činiť človeka zodpovedným, ako ho môže súdiť za niečo, čo sám zvrchovane spôsobil (Rímskym 9:19)? Odpoveďou je, že Boh koná úplne všetko slobodne a zvrchovane podľa svojho vlastného rozhodnutia (preduloženia), podľa rady svojej vôle, a človek ako stvorená bytosť napriek tomu zostáva zodpovedným za svoje konanie, správanie sa a dokonca aj za stav svojho srdca a nemôže proti tomu namietat a nemôže Bohu nič vyčítať (Rímskym 9:20-23). A toto sa týka aj toho, ako Boh realizuje v dejinách národov svoj zámer mať svoj ľud (Rímskym 9:24-33).

Pán Ježiš už počas svojho prvého príchodu prorocky predpovedal, že tí, ku ktorým bol poslaný, tí, ktorým boli dané zaslúbenia a zmluvy, izraelský národ (Židia), ho odmietnu a zavrhnú, a naopak, že v neho uveria mnohí zo všetkých pohanských národov sveta, ktorí boli až do jeho príchodu „ďalekí“, „bez Boha na svete“, „odcudzení zmluvám a zaslúbeniam“, odcudzení občianstvu Božieho ľudu: „*Ale vám hovorím, že mnohí prídu od východu aj od západu a budú stolovať s Abrahámom, Izákom a Jakobom v nebeskom kráľovstve, ale synovia kráľovstva budú vyvrhnutí do zovnútornej tmy; tam bude plač a škrípanie zubami*“ (Matúš 8:11-12).

Toto je historický kontext spásy v dejinách národov. Spása vždy bola z viery samotnej už od pádu v rajskej záhrade a od oznámenia zaslúbenia o budúcom Spasiteľovi (o „semene ženy“). O tom vyučuje List Židom kapitola 11 a je to zrejmé aj z kontextu celého Písma.

Akým spôsobom, v ktorom čase a v akej miere prichádza spása k jednotlivým národom, je vecou Božej zvrchovanej vôle podľa jeho preduloženia. V ére od Abraháma, Izáka a Jakoba až po prvý Kristov príchod konal Boh špeciálne iba s jedným národom, Izraelom, o ktorom platí, že sú Bohu blízki, dostali zaslúbenia a zmluvy, dostali svätoslužbu, ich je synovstvo („synovia kráľovstva“ – v akom zmysle, to je zrejme z verša Matúš 8:12). O ostatných národoch v tejto ére platí, že sú ďalekí a bez Boha na svete, odcudzení občianstvu Božieho ľudu. Karta sa takpovediac obracia s príchodom Krista. Tí, ku ktorým bol poslaný, aby sa im vyplnili zmluvy a zaslúbenia, Krista odmietajú, neveria mu, zavrhnú ho. Nie však všetci! Časť národa Izrael ho privítala ako svojho kráľa, keď na svoju poslednú paschu prichádzal do Jeruzalema jazdiac na oslati. Ved' aj apoštoli a mnoho ďalších učeníkov v neho uverili. Avšak ako národ, ako etnikum ho odmietli. V takomto stave zatvrdenia je židovský národ až do dnešného dňa. Platí o ňom, že nedospel k spravodlivosti, ale narazil na kameň úrazu a skalú pohoršenia (Rímskym 9:32-33) – platí to o ňom ako o národe, ale nie ako o jednotlivcoch. Toto platí od Kristovho príchodu dodnes.

Božie slovo vysvetľuje, že zatvrdenie Izraela je súčasť Božieho zvrchovaného plánu spásy v dejinách národov. Boh zatvrdil izraelský národ. Vďaka tomu spasenie prešlo na pohanské národy. Izraelský národ však Boh zatvrdil len sčiasťky (čiasťočne) – v každom čase v Izraeli boli takí, ktorí mali abrahámovskú vieru, a tí sú nazvaní *zostatok Izraela* – a zatvrdenie Izraela nebude

trvať až navždy, ale je dočasné. O tom píšeme podrobnejšie nižšie a v nasledujúcich častiach.

Skôr ako tak urobíme, je potrebné spomenúť ešte jednu skutočnosť v súvislosti s abrahámovskou zmluvou. Úžitok (prospech) z abrahámovskej zmluvy mal celý etnický Izrael, nielen tí z viery Abrahámovej. Súvisí to s tým, že zemská rovina zaslúbení daných Abrahámovi (zemská vlasť Kanaán, zemské požehnanie prosperity) sa vzťahuje na celý izraelský národ, na celý etnikum, pretože ako celok, ako národ sú zvláštnym prirodzeným (telesným) Abrahámovým potomstvom. V tomto zmysle sa im zemské zaslúbenia plnia bezpodmienečne, z milosti, bez podmienky ich poslušnosti. Príkladom je vojsko do zaslúbenej zeme (5. Mojžišova 9:6). Vec sa však komplikuje tým, že izraelský národ je naraz pod dvoma zmluvami, ako abrahámovskou, tak aj mojžišovskou. Mojžišovská zmluva je takpovediac „zmluvou o dielo“, čo znamená, že ak zmluvná strana (izraelský národ) dodrží podmienky zmluvy a vykoná, čo zmluva požaduje, potom jej druhá zmluvná strana (Boh) vypláti mzdu, odplatu zmluvne dojednanú. Pretože izraelský národ bol pod oboma zmluvami naraz, pod zmluvou milosti aj pod zmluvou skutkovej poslušnosti, striedali sa v jeho dejinách obdobia Božích časných trestov za neposlušnosť s obdobiami, v ktorých sa Boh nad nimi zmiloval, odpustil im ich hriechy a dal im časy občerstvenia od tvári Pánovej. A tak to je až do dnešného dňa.

Avšak tí Židia, ktorí nemali abrahámovskú vieru, mali úžitok len zo zemskej roviny zaslúbení daných Ab-

rahámovi. Netýkali sa ich zaslúbenia vzťahujúce sa na večnosť a spásu. Ale aj tá zemská rovina zaslúbení je pre celý etnický Izrael dôležitá. Keby sa na nich tie zaslúbenia nevzťahovali, boli by ako národ vyhladení už na púšti, netýkala by sa ich obnova po babylonskom zajatí, v čase Kristovho prvého príchodu by nežili vo svojej vlasti (v zaslúbenej krajine) a dnes by nemali svoj vlastný štát – Izrael. Práve kvôli zaslúbeniu semena v jednotnom čísle (Spasiteľa) bolo potrebné, aby Židia existovali ako národ a mali svoju vlasť v čase prvého Kristovho príchodu, pretože Spasiteľ musel prísť v tele (ako Syn človeka) a narodiť sa ako Žid pod zákon, aby zákon mohol naplniť, a pretože musel prísť z rodovej línie Dávida (ako syn Dávidov). Aby mohol prísť spasit' svoj ľud, tento ľud musel ako etnikum fyzicky na zemi aj existovať. Aby sa naplnili prorocky oznámené veci o jeho druhom príchode, musí izraelský národ ako etnikum a ich vlasť existovať aj pri jeho druhom príchode.

Zostatok Izraela

Slovo „zostatok“ alebo „ostatok“ označuje tú časť nejakého celku, ktorá ostala, zvýšila, pozostala či prežila. Ostatok sa môže týkať napríklad časti stáda drobného dobytká (1. Mojžišova 30:36), časti obyvateľov mesta (4. Mojžišova 24:19), časti krajiny (5. Mojžišova 3:13) či kráľovstva (Józua 13:27), časti peňažnej sumy (2. Kronická 24:14), časti mesta (1. Kronická 11:8), pozostalej časti pokolenia obrov (5. Mojžišova 3:11), časti Božieho ľudu oddelenej do boja s nepriateľom (Sudcovia 7:6), časti ľudu oddelenej nebojovať (1. Samuel 13:2),

časti konkrétneho rodu (Ezdráš 3:8) alebo pozostalej časti nejakého národa (1. Kronická 4:43 – ostatok z národa Amaleka, Izaiáš 14:22 – ostatok babylonského národa, Izaiáš 16:14 – ostatok moábskeho národa, Jeremiáš 47:4 pozri aj Ezechiel 25:16 alebo Ámos 1:8 – ostatok Filištínov), ostatku Júdu (Júdu ako národa južného kráľovstva), ktorý tiež mal byť odvedený do babylonského zajatia (Jeremiáš 24:8, 39:9), zajatia ostatku ľudu, ktorý pozostal v Micpe (Jeremiáš 41:10), ostatku bezbožného izraelského národa (Júdu – Ezechiel 5:10) a podobne.

Výraz „ostatok“ však starozákonné texty používajú *najmä* a *špecificky* v súvislosti s proroctvami o spásе izraelského národa (napríklad Izaiáš 10:20-22, Jeremiáš 31:7, Zachariáš 8:11-13). Záchrana ostatku Izraela sa môže týkať fyzickej zemskej záchrany (Ezechiel 6:8, 9:8) alebo duchovnej večnej záchrany. Často sú v týchto proroctvách prorokované obe roviny záchrany spoločne, ako fyzická, tak aj budúca večná spása. Tieto dve roviny spolu súvisia, pričom fyzická zemská záchrana často predchádza duchovnú večnú záchranu (napríklad Jeremiáš 23:3, Micheáš 2:12). Fyzická záchrana sa týka jednak záchrany ostatku izraelského národa zo zajatia v Babylone a ich obnovy (napríklad Aggeus 1:12), ale najmä ostatku izraelského národa v rozptýlení a v súvislosti so spasením pri druhom Kristovom príchode (napríklad Micheáš 5:7-8, Zachariáš 14:2). Podrobnejšie v ďalších častiach.

Ešte zreteľnejšie vysvetľujú spásu izraelského národa novozákonné texty Božieho slova, ktoré aj vykladajú mno-

he starozákonné proroctvá. Apoštol Pavol sa odvoláva na proroctvo Izaiáša o *ostatku Izraela* a vykladá toto proroctvo (Rímskym 9:27): „*A Izaiáš volá nad Izraelom: Keby bol počet synov Izraelových ako piesok mora, len zostatok bude spasený.*“ Prvá dôležitá skutočnosť, ktorá je týmto veršom vyjadrená, je tá, že *spása izraelského národa* znamená *spásu len zostatku izraelského národa*. Nie celý izraelský národ ako etnikum, ako prirodzené (fyzické, biologické) potomstvo Abraháma, Izáka a Jakoba (ktorý má meno aj Izrael, od ktorého je odvodený názov celého národa – Izrael), dvanásť kmeňov podľa synov Jakoba, bude spasený. V každom pokolení (v každej generácii) je a bude len časť izraelského národa spasená. Táto časť je označená pojmom „zostatok“.

Dve skutočnosti v súvislosti so *spásou zostatku Izraela* sú dôležité: (1) kto všetko zo Židov (z Izraela) patrí do zostatku a (2) či zostatok existuje v každom čase (v každom pokolení Židov).

Vo verši Rímskym 9:27 je prítomné prepojenie spásy zostatku Izraela s abrahámovskou zmluvou. Je to zreteľné z toho ako tento verš, a už i Izaiášovo proroctvo o mnoho storočí skôr, dáva do protikladu prirodzené (fyzické, zemské, biologické) Abrahámovo potomstvo – „synov Izraelových“, ktorých má byť ako piesku mora – so „zostatkom synov Izraelových“, ktorý má byť spasený, čiže s duchovným Abrahámovým potomstvom – deťmi Abrahámovými (synmi Izraelovými) podľa viery. Aby sme zostatku synov Izraelových riadne porozumeli, musíme si pripomenúť zmluvu zaslúbení, ktorú Boh uzavrel s Abrahámom, po ňom s Izákom a po

ňom s Jakobom (Izraelom). Na základe tejto zmluvy existujú štyri rôzne potomstvá Abraháma a každému z týchto potomstiev sa zaslúbenia abrahámovej zmluvy vyplňajú odlišným spôsobom. Tieto skutočnosti sme podrobne vyložili v publikácii „Zmluva zaslúbení: Abrahámovo potomstvo“ (vydavateľstvo Solas, Žilina 2017, dostupné aj na web stránke združenia Solas). Tento podrobný výklad tu nebudeme opakovať, pripomenieme len jeho závery. Tými štyrmi rozdielnymi Abrahámovými potomstvami sú tieto

(1) *Telesné potomstvo Abraháma*: sú to všetci telesní (biologickí, prirodzení) potomkovia Abraháma po ich pokoleniach. Do tohto potomstva patrí aj Izmael a jeho potomstvo, Ezav a jeho potomstvo, synovia Abrahámovej ženy (ženy, ktorú si vzal po ovdovení) Ketury. Týmto Abrahámovým potomkom („synom“) sa vyplňajú len zemské zaslúbenia abrahámovej zmluvy (zemská vlasť, rozplodenie sa na veľký národ, kniežatá a králi).

(2) *Zvlášťne telesné potomstvo Abraháma*: telesné potomstvo Abraháma, Izáka a Jakoba, čiže izraelský národ ako etnikum, telesní (biologickí, prirodzení) potomkovia Izraela (Jakoba), dvanásť kmeňov podľa synov Izraelových po ich pokoleniach. Tomuto potomstvu sú určené zemské zaslúbenia: zaslúbená zemská vlasť Kanaán, zaslúbenie, že na zemi s nimi bude Boh konať ako s národom (ako s celkom, ako s etnikom) ako so svojím ľudom, a zemské kráľovstvo (po ére sudcov mal izraelský národ kráľovstvo). Po všetkých pokoleniach až dodnes o nich platí, že sú milovaní pre otcov (Rímskym 11:28, „otcovia“

znamená patriarchovia Abrahám, Izák a Jakob). Preto dostali synovstvo i slávu i zmluvy i zákonodarstvo i svätoslužbu i zaslúbenia (Rímskym 9:4). Napriek tomu o tomto potomstve platí, že je to „potomstvo podľa tela“. Apoštol Pavol ich nazýva „príbuzní podľa tela“ (Rímskym 9:3). Nie sú príbuzní v zmysle „deti Božie“ alebo „deti Abrahámovce podľa viery“. Božie slovo ich označuje ako „deti tela“ (Rímskym 9:8, pozri v kontexte veršov 3-15).

(3) Jediný potomok Abraháma, „semeno v jednotnom čísle“ (Galatským 3:16), *Spasiteľ Ježiš Kristus*. Na tohto potomka, a len na neho, sa v plnosti a v konečnej miere vzťahujú všetky zaslúbenia abrahámovskej zmluvy (Galatským 3:16). V ňom sa tieto zaslúbenia naplňujú (Rímskym kapitola 4, Galatským kapitola 3).

(4) Duchovné (nebeské) potomstvo Abraháma, *deti Abrahámovce podľa viery*, „semeno v množnom čísle“ (Galatským 3:29), tí, ktorí „sú z viery“, teda synovia Abrahámovi podľa viery (Galatským 3:7-9), deti Abrahámovce podľa viery (Rímskym 4:12, 16, 24 v kontexte celej kapitoly), *Božie deti*. Skrze Krista sa zaslúbenia dané Abrahámovi naplňujú všetkým uverivším (všetkým tým, ktorí „sú v Kristovi“), nielen tým zo Židov, ale aj tým z pohanov (Rímskym kapitola 4, Galatským kapitola 3). V prípade duchovného Abrahámovho potomstva, detí Abrahámových podľa viery, platí, že „niet Žida ani pohana“ (Galatským 3:28), čo znamená, že v prípade tohto Abrahámovho potomstva etnicita (národný pôvod) nehrá žiadnu rolu, čo sa týka spásy jednotlivcov a prijatia požehnaní abrahámovskej zmluvy milosti.

Čo sa týka dejín (histórie) Abrahámovho duchovného potomstva, potrebujeme rozlišovať medzi deťmi Abrahámovými v ére od Abraháma po Krista a v ére po Kristovom prvom príchode. V ére od Abraháma po Krista ide o deti Abrahámovce, ktoré mali abrahámovskú vieru. Abrahámovská viera pozerala dopredu, držala sa zaslúbení o prichádzajúcom spasení a očakávala ich naplnenie. V ére po prvom Kristovom príchode ide o deti Abrahámovce, ktoré majú vieru v Krista. V dobe od narodenia Ježiša a hlavne od krstu Ježiša v Jordáne až po Golgotu je to viera v prítomného prišlého zaslúbeného Mesiáša a Kráľa Izraela (pastieri, Simeon, Anna – Lukáš 2:17-18, 245, 36; Andrej, Filip a učeníci – Ján 1: 42 a 46). Po vzkriesení Krista a hlavne po Letniciach je to viera v evanjelium ukrižovaného a vzkrieseného Ježiša Krista. Táto viera, viera v evanjelium pozerá dozadu na vykonané dokončené Kristovo dielo na kríži. Deti Abrahámovce sú deti Božie a v ére po Kristovom prvom príchode je to „Cirkev zo Židov i pohanov“. V prípade detí Abrahámových podľa viery, Božích detí, etnický pôvod už viac nehrá žiadnu rolu (Efezským 2:11-22).

Písmo však predsa len robí jeden rozdiel medzi Abrahámovým duchovným potomstvom zo Židov a Abrahámovým duchovným potomstvom z pohanov, čiže medzi uverivšími zo Židov a uverivšími z pohanov (Rímskym kapitola 11). Etnických Židov (Izraelitov) opisuje ako „prirodené vetvy“ svätého koreňa dobrej olivy (Rímskym 11:16). To je opis *zvláštneho telesného Abrahámovho potomstva*, pretože tým koreňom v tomto opise je Abrahám.

Tých etnických Izraelitov, ktorí nemali abrahámovskú vieru alebo neuverili v osobu Ježiša Krista ako zaslúbeného Mesiáša a Kráľa a jeho dielo na Golgote, opisuje ako „vylomené prirodzené vetvy“. Dôvod vylomenia zo svätého životodarného koreňa je ich nevera (neverenie – verše 17 a 20). „Tuk svätej olivy“ reprezentuje život, život v plnosti abrahámovských požehnaní, charakterizovaný obriezku srdca a vrcholiaci vo večnom živote. Vylomené prirodzené vetvy sú Izrael (etnickí Izraeliti/Židia), ktorý nie je Izraelom (pravým Izraelom, skutočným Božím ľudom – Rímskym 9:6). Pohanov opisuje ako „vetvy divej olivy“ (verš 17), pričom tuk divej olivy reprezentuje život bez Krista, v odcudzení občianstvu Izraelovmu, v odcudzení zmluvám zaslúbenia, bez nádeje a bez Boha na svete (Efezským 2:12, pozri aj 4:17-19), život Božích nepriateľov myslou, život v zlých skutkoch (Kolosenským 1:21). Uverivších z pohanov nazýva „vštepými vetvami“, ktoré boli vylomené z planej olivy a vštepené do dobrej olivy (Rímskym 11:24). Tieto vetvy boli vzaté z divej olivy a boli vštepené do svätého koreňa dobrej olivy, aby sa stali deťmi Abrahámovými podľa viery, aby sa stali spoluedičmi, spoluobčanmi nebeského kráľovstva, Božími deťmi, príjemcami abrahámovských požehnaní. Vštepené vetvy pochádzajú z viery v evanjelium a vštepil ich Boh, ktorý jediný má moc ich vštepiť (verš 23).

Jedenásta kapitola Listu Rímskym hovorí o vylomení vetiev a o vštepení vetiev z dvoch uhlov pohľadu – z pohľadu národov ako celkov a z pohľadu jednotlivcov. Keď hovorí o vylomení pri-

rodzených vetiev, tak hovorí o vylomení Izraela ako národa, ako etnika, ako celku. To však neznamená, že boli vylomení všetci jednotlivci z izraelského národa. Tí z nich, ktorí mali spasiteľnú vieru, vylomení neboli, ale zostali vštepení v olive. Keď hovorí o vštepení pohanov, tak hovorí o vštepení národov ako celku pohanov. Neznamená to však, že všetci pohanovia do jedného, ako jednotlivci, boli vylomení z divej olivy a vštepení do dobrej olivy. Platí to len o tých z nich, ktorí majú spasiteľnú vieru, vieru v evanjelium Ježiša Krista. O jednotlivcoch hovorí táto pasáž vtedy, keď sa odkazuje na „vylomenie pre neveriu“ a „vštepenie pre vieru“. Rovnako tak, keď hovorí o budúcom (eschatologickom) znova-vštepení Izraela, hovorí o národe Izrael ako o celku, avšak vštepení budú len tí jednotlivci z Izraela, ktorí spasiteľne uveria v prichádzajúceho Mesiáša – to bude zostatok Izraela posledného pokolenia.

Toto rozlíšenie na „prirodzené vetvy“ a „vetvy divej olivy“ a vylomenie neverných prirodzených vetiev a vštepenie uverivších vetiev z divej olivy je kľúčové pre porozumenie toho, aký je súvis medzi „spásou národov“ (spásou v evanjelium uverivších pohanov zo všetkých národov) a „spásou izraelského národa“ (spásou zostatku Izraela). Spasenie sa k pohanom dejinne dostalo skrze Židov cez dve skutočnosti:

(a) zmluvu s Abrahámom a s jeho potomstvom po ich pokoleniach – 1. Mojžišova 17:7 –, ktorá sa naplnila v Kristovi, stala sa Novou zmluvou a sú pod ňou všetci uverivší v Krista, uverivší v evanjelium, všetci, ktorí sú podľa vyvolenia milosti deti Abrahámove podľa viery,

(b) Spasiteľa Krista podľa tela pochádzajúceho zo Židov, ktorý sa narodil ako Žid pod zákonom, aby zákon naplnil.

Ale to nie je všetko. Spasenie sa k pohanom dejinne dostalo aj vďaka tomu, že Židia (ako národ, etnický Izrael) Spasiteľa Krista odmietli, dokonca ho rukou pohanov ukrižovali. Spasiteľa odmietli preto, lebo boli zatvrdení. Zatvrdení boli preto, lebo Boh ich zatvrdil: „*Oslepil ich oči a zatvrdil ich srdce, aby očami nevideli, srdcom nerozumeli a neobrátili sa, aby som ich neuzdravil*“ (Ján 12:40 v kontexte veršov 37-41, pozri aj Izaiáš 63:17). Vďaka ich zatvrdeniu, vďaka ich pádu sa spasenie dostalo k pohanom (Rímskym 11:11). Toto je súčasťou zvrchovaného Božieho plánu spásy národov. Preto Božie slovo ich zatvrdenie, ich „zavrhnutie“ nazýva „zmierením sveta“ (Rímskym 11:15).

Zostatok Izraela v každom čase (každom pokolení)

V každom pokolení izraelského národa, v každej dobe sú takí, ktorí veria (majú abrahámovskú vieru alebo vieru v Krista), a takí, ktorí neveria, sú neverní a zatvrdení. Tých veriacich v každom čase nazýva Božie slovo „zostatkom Izraela“. Vidíme to v dobe Eliáša. Eliáš si myslel, že už len on jediný z celého národa zostal Bohu verný a že zvyšok izraelského národa sú Boží nepriatelia (Rímskym 11:2-3). Božia odpoveď na jeho zmýšľanie však znie: „*Zanechal som si sedem tisíc mužov, ktorí nesklonili kolena modle Bálovi*“ (verš 4). Týchto sedemtisíc Izraelitov reprezentuje *zostatok Izraela* v dobe Eliáša. Aj v dobe apoštola Pavla v čase, keď predkladá výklad zaznamenaný v Rímskym ka-

pitole 11, platí: „*Takto teda stalo sa, že i v terajšom čase je zostatok podľa vyvolenia milosti*“ (verš 5). V každom jednom pokolení Izraela, v každom čase, si Boh ponechal *zostatok Izraela*, tých, ktorí v neho veria, ktorí sú verní, sú Božími deťmi, deťmi Abrahámovými podľa viery. Platí to od Abraháma po Krista a platí to aj o dobe medzi prvým a druhým Kristovým príchodom. O tých, ktorí v každom čase patria do zostatku Izraela, platí, že sú „podľa vyvolenia milosti“ (Rímskym 11:5), že sú „deti zaslúbenia“ (Rímskym 9:8).

Zostatok Izraela existuje v každej dobe existencie izraelského národa vďaka tomu, že zatvrdenie, ktoré postihlo Izrael ako národ, ako etnikum, je „čiasťočné“: „... *zatvrdenie z čiastky stihlo Izraela*“ (Rímskym 11:25). Ich zatvrdenie spočíva v tom, že sa minuli *spasenia z viery*. Hľadali spásu zo skutkov zákona (Rímskym celá kapitola 10). „*To, čo snažne hľadá Izrael* (rozumej: večné synovstvo, večnú vlasť a večný život), *toho nedosiahol, ale vyvolenie dosiahol, a ostatní sú zatvrdení*“ (Rímskym 11:7). Zatvrdení sú teda len tí, ktorí nepatria do zostatku, ktorí nie sú podľa vyvolenia milosti. Zatvrdení sú preto, lebo nemajú obrezané srdcia, sú tvrdej šije, sú neposlušní, sú neverní. Zodpovednosť za tento ich stav leží na nich. Oni sú za svoj stav zodpovední a Boh ich bude raz brať na zodpovednosť, keď ich bude súdiť. Božie slovo však odkrýva ešte hlbšiu súvislosť, ktorá súvisí s Božou zvrchovanou vôľou, ktorá však neodníma ich zodpovednosť za stav ich srdca. Sú zatvrdení preto, lebo Boh ich zatvrdil: „... *ako je napísané: Boh im dal ducha hlbokého spánku; oči, aby nevideli, a uši aby nepočuli, až do*

dnešného dňa“ (Rímskym 11:8, pozri aj verše 9-10). Toto zatvrdenie Izraela je súčasťou zvrchovaného Božieho plánu spásy ľudstva, aby boli spasené aj pohanské národy. Prorokoval o tom už Izaiáš: „*A Izaiáš sa odvažuje a hovorí: Nájdenny som od tých, ktorí ma nehládali, zjavený som tým, ktorí sa po mne nepýtali. Ale o Izraelovi hovorí: Celý deň som vystieral svoje ruky k ľudu neposlušnému a protirečiacemu*“ (Rímskym 10:20-21).

Zostatok Izraela v čase druhého Kristovho príchodu (posledný zostatok)

Zatvrdenie, ktoré postihlo Izrael ako národ, ako etnikum, je nielen „čiasťočné“, ale je aj „dočasné“: „*Lebo nechcem, bratia, aby ste nevedeli toho tajomstva, aby ste neboli sami u seba múdrymi, že zatvrdenie z čiastky stihlo Izraela dotiaľ, dokiaľ nevojde plnosť pohanov*“ (Rímskym 11:25). Toto zatvrdenie Izraela bude trvať dovtedy, kým podľa Božej prozreteľnosti nevojde do večného života toľko pohanov, koľko Boh *odriadil do večného života* (Skutky 13:48), vyvolil ešte *pred zložením sveta* (Efezským 1:4). Príde čas, keď sa naplní slovo, že už „*vošla plnosť pohanov*“. Vojdením plnosti pohanov do života (večného života), do Božieho kráľovstva, sa zavŕši spása vyvolených z pohanských národov, zavŕši sa skompletizovanie tej časti Abrahámovho potomstva z viery, ktorá je z pohanov. Spása sa k pohanom dostala vďaka čiastočnému a dočasnému zavrhnutiu izraelského národa (Rímskym 11:15). Toto čiastočné a dočasné zavrhnutie sa skončí po zavŕšení spásy pohanov (Rímskym 11:25). Po *vojdení plnosti pohanov* nastane čas, v ktorom dôjde k spásu zostatku Izraela – títo

budú opäť prijatí (Rímskym 11:15). Ich prijatie znamená, že budú znova vŕšpení do dobrej olivy (Rímskym 11:23-24). Stane sa to takým spôsobom, že uveria v Krista ako Spasiteľa (Rímskym 11:23 a 26). Z veršov 23 a 26 je zrejmé, že ich vŕšpenie, ich opätovné prijatie sa udeje vďaka tomu, že Spasiteľ Ježiš Kristus (Vysloboditeľ zo Siona) *odvráti ich bezbožnosti a zároveň oni nezostanú v nevere*. To ale znamená, že odvrátenie ich bezbožnosti nebude nič iné ako *ospravedlnenie zo samotnej viery* a z viery vyplývajúca vernosť a poslušnosť. Z verša 26 je zrejmé aj to, kedy sa to stane. Bude to vtedy, keď príde Vysloboditeľ zo Siona. Je jasné, že to nemôže byť prvý Kristov príchod. Nielen preto, že apoštol o tejto udalosti píše ako o budúcej a píše to v čase už po prvom Kristovom príchode, ale najmä preto, že pri prvom Kristovom príchode Izrael Spasiteľa odmietol, ba dokonca vydal na smrť („ukrižoval Spasiteľa“). Vtedy bol Izrael „*vyložený*“ (ako národ, nie ako všetci jednotlivci) a spása prešla k pohanom. Tu sa však píše o čase, keď je spása pohanov zavŕšená a keď sa spása vracia k izraelskému národu. Musí to teda byť čas spojený s druhým Kristovým príchodom. Spasením – z viery – zostatku izraelského národa v tomto čase sa završuje spása celého izraelského národa všetkých jeho pokolení (Izraela všetkých čias): „... a *tak bude celý Izrael spasený*“ (Rímskym 11:26). Keďže v tom čase už bude zavŕšená aj spása pohanov (lebo plnosť pohanov už vošla), môžeme povedať, že zavŕšením spásy zostatku Izraela bude zároveň zavŕšená aj spása celého Božieho ľudu (Božích detí, detí Abrahámových podľa viery),

čiže spása Židov i pohanov. Spasením tohto posledného zostatku Izraela sa dovŕši spasenie všetkých vyvolených pred založením sveta, spasenie všetkého vyvoleného Božieho ľudu – ľudu,

ktorý bude s Bohom prebývať v novom Jeruzaleme. Boží ľud bude takto už definitívne kompletný!

Peter Vajda a Drahoslav Vajda

Andrew Murray:

Škola poslušnosti – VII

Košík omrvíniek

Zoberte zvyšné kúsky, aby nič nezhytnulo!

Ján 6:12

V tejto kapitole chcem zhrnúť body, ktorých som sa doteraz nedotkol, lebo sme o nich doteraz nehovorili dosť jasne, s nádejou, že to pomôže tomu, kto sa naozaj zapísal do Kristovej školy poslušnosti.

1. O učení sa poslušnosti

Najprv dovoľte, aby som vám bližšie osvetlil slová „učenie sa poslušnosti“.

Často si myslíme, že úplná poslušnosť – t. j. poslušnosť až do smrti – je v Kristovej škole dielom krátkeho času. To je však veľký a niekedy bolestný omyl. Naopak, čomu sa musíme postupne učiť, je prax poslušnosti v plnení vždy nových a ťažších príkazov. Kristus od nás žiada, aby sme hneď pri vstupe do jeho školy poslušnosti slúbili bezvýhradnú poslušnosť.

Päťročné dieťa môže byť práve tak bezpodmienečne poslušné ako osemnásťročný mladík. Rozdiel medzi týmito dvomi nie je v podstate poslušnosti, ale v spôsobe a úrovni práce, ktorá je od nich požadovaná.

Hoci sa navonok Kristova poslušnosť „až do smrti“ prejavila až na konci jeho života, predsa duch poslušnosti v ňom bol ten istý hneď od počiatku.

Poslušnosť z celého srdca neznamená už koniec, ale začiatok nášho „školenia“ v Kristovi. Najprv nás totiž musí poslušnosť dať celkom Bohu na použitie – a až potom sa ukáže, do akej miery sme schopní Bohu slúžiť. Srdce, ktoré sa vinie k Bohu s neobmedzenou poslušnosťou, je znamením rastu v Kristovej škole a v duchovnej známosti Božej vôľe.

Mladý kresťan! Vyrieš si hneď túto záležitosť! Spomeň si na Boží príkaz: „Všetko za všetko!“ Daj mu všetko, on ti tiež dá všetko. Posvätenie je len vtedy na úžitok, keď dáš seba ako živú obeť a budeš činiť len Božiu vôľu. Ak chceš teda naozaj vstúpiť do Kristovej školy poslušnosti, jediným „školným“ je slub úplnej poslušnosti.

2. O učení sa poznať Božiu vôľu

Ako je neobmedzená poslušnosť jedinou podmienkou pre vstup do Kristovej školy, tak je aj jedinou známku spôso-

bilosti, či sme schopní prijať poučenie o Božej vôli.

Božia vôľa je najprv všeobecná, týka júca sa všetkých jeho detí. O nej sa môžeme čiastočne poučiť z Biblie. Avšak sú tiež prikázania majúce zvláštny a jasný vzťah ku každému jednotlivcovi, t. j. Božia vôľa dotýkajúca sa každého jedného z nás jednotlivo, a tejto vôli nás môže naučiť len Svätý Duch. A on ju vyučuje len tých, ktorí zložili sľub poslušnosti.

To je dôvodom, prečo zostáva bez odpovedi toľko prosieb k Bohu, aby zjavil svoju svätú vôľu. Pán Ježiš vravel: „Ak bude niekto chcieť činiť jeho vôľu, ten bude vedieť rozoznať, či je to učenie z Boha, či hovorím ja sám od seba.“ Ak sa ľudská vôľa naozaj odhodlá činiť Božiu vôľu, t. j. pokiaľ sa srdce človeka oddá konaniu Božej vôle podľa jemu zjavenej známosti, vtedy aj ľahko rozpozná, v čom a ako ho chce Boh ďalej viesť.

Jednoducho je to tak, ako u každého žiaka s predmetom, ktorému sa venuje, u každého učňa s remeslom, ktorému sa učí, a u každého pracovníka v jeho zamestnaní s prácou, ktorú vykonáva – konanie je výsledkom nového a pravého poznania. Konaním Božej vôle, pokiaľ ju poznáme aj skrze chcenie a sľuby je, že ju budeme robiť úplne tak, ako nám ju Boh bude zjavovať. Tak sa stáva poslušnosť duchovnou schopnosťou vnímať pravú známost' všetkého, čo je pre každého z nás osobne Božou vôľou. Dovoľte, aby som v tomto spojení zdôraznil tri veci

a) Snažte sa hlboko rozpoznať a precítiť svoju neznalosť Božej vôle a neschopnosť ju správne poznať. Zistenie pravej nevedomosti je predpokladom opravdivého úspechu v učení.

Vyučuje svojej „tichej ceste“ – tých, ktorí pokorne vyznávajú, že potrebujú poučenie. Vedomosť mysle vytvára iba ľudské myšlienky bez moci. Boh skrze svojho Ducha dáva však živé poznanie, ktoré vzbudzuje lásku srdca a účinne pracuje.

- b) Pestujte silnú vieru, aby vás Boh naučil poznať túto skrytú múdrosť srdca. Možno z nej viete doteraz len veľmi málo, takže aj sama myšlienka na ňu sa vám zdá zvláštna. Naučte sa porozumieť Božej práci v srdci človeka, do ktorého Boh dáva svoje svetlo a život, ktoré sú uložené ďaleko hlbšie ako všetky naše myšlienky. Akákoľvek neistota o Božej vôli znemožňuje radostnú poslušnosť. Verte celým srdcom, že Otec vás chce naučiť, aby ste poznali všetko, čo máte robiť. Spoločnite sa na neho v tejto veci. Určite nebudete sklamaní.
- c) Boh si veľmi naliehavo žiada, aby sme v nejasných situáciách, v telesnom pokušení hľadali usvedčujúce a prenikajúce svetlo Svätého Ducha. Možno je mnoho vecí, o ktorých si myslíte, že sú zákonné a dovolené. Otec si však myslí o týchto „dovolených“ veciach niečo iné. Ak sa niekedy nazdávate, že niečo je Božou vôľou len preto, že tak súdia aj vaši priatelia – môže tým byť zakryté vaše pravé poznanie Božej vôle. Vyneste všetko a bez výhrad na Božie svetlo. Dovoľte Svätému Duchu, aby osvetlil vašu myseľ a čakajte na Boha, aby vás viedol k istote, že to, čo konáte, je milé v jeho očiach.

3. O poslušnosti až do smrti

Táto pravda má ešte iný, hlbší a duchovnejší význam ako ten, o ktorom som sa

už zmenil. Na začiatku duchovného života nie sú ešte vždy také zjavné dôsledky viery. Často až neskoršie vo svojich skúsenostiach dochádzame k poznaniu, že práve tak isto ako nášho Pána viedla jeho poslušnosť až na smrť, vedie i nás k tomuto cieľu. Pozrime sa, čo to znamená.

Náš Pán Ježiš za svojho života dokonale a úplne odolával svetu. Predsa však jeho definitívne víťazstvo nad pokúšením sveta a jeho poslušnosť slávil dokonale víťazstvo, keď telesne umrel pozemskému životu. V smrti a naprostej bezmocnosti dal svoj život do Otcových rúk a čakal, že ho opäť vzkriesi k novému životu. Skrže smrť dostal plnosť nového života i slávy. Skrže smrť a dobrovoľné vzdanie sa života ho mohla poslušnosť viesť do života večného.

Aj veriaci človek má s Kristom prežiť tento druh smrti. Pri znovuzrození je v nej pokrstený Svätým Duchom. Pre mnohú nevedomosť a neveru málokto kréštan pozná túto úplnú odovzdanosť a umŕtvenie hriechu. Keď Svätý Duch zjaví, aké má človek bohatstvo v Kristovi, a on si ho vierou privlastní, tu Duch v ňom vytvorí také isté cítenie, ktoré oživilo Krista v jeho smrti. Kristus sa celkom vzdal svojho vlastného života a jeho Duch bol celkom v Otcových rukách. Bolo to doslovné naplnenie Otcovho príkazu: „Vlož svoj život do mojich rúk!“

Tým, že dal svoj život na dokonalé zabudnutie v hrobe, mohol vstúpiť do Otcovej slávy.

K takémuto procesu je vedený aj kréštan. Zisťuje, že i v najodovzdanejšej poslušnosti, ku ktorej ho Svätý Duch nestále vedie, je stále v jeho vnútri prvok

sebeckosti a svojvôle. Túži, aby bol od nich oslobodený. Božie slovo ho učí, že sa tak môže stať len z milosti a Božej moci. Svätý Duch mu pomáha jasnejšie dokazovať, že v Kristu je naozaj mŕtvy hriechu a že moc Kristovej smrti v ňom plne pôsobí. Je ochotný byť poslušný až do smrti, tej úplnej smrti vlastného ja, ktorá obracia toto kedysi pyšné „ja“ v holé nič. A tak duša nachádza plný prístup do Kristovho života.

V poslušnosti až do smrti, ktorá je sumou poslušnosti, pretože sa podobá poslušnosti Kristovej, je treba vidieť predovšetkým potrebu dokonalého popretia vlastného „ja“ – a odhodlanie celkom potlačiť svoje sebecko a ponížiť sa tak ako Pán Ježiš. Nebudem sa už o tom ďalej rozširovať. Azda som urobil predsa len dobre, keď som sa tak o tejto úlohe rozhovoril, lebo Boh sa v nej prizná človeku len vtedy, keď mu bude celkom verný.

4. O hlase svedomia

Ak chceme poznať Božiu vôľu, musíme počúvať aj hlas svojho svedomia, dať mu pravé miesto a podrobiť sa jeho autorite.

Je mnoho drobností, o ktorých nám svedčí zákon prírody a ktoré sú správne a dobré. A predsa sú mnohí – i horliví kréštania, ktorí necítia, že ich povinnosťou je poslúchnuť. Pamätajte, ak budete v tom najmenšom neverní, kto vám zverí viac? Boh zaiste nie! Ak vám hovorí vaše svedomie o niečom, že je to zlé a hodné zavrhnutia, a vy to predsa urobíte, pretože je to príjemnejšie a ľahšie vášmu „ja“, nehodíte sa na to, aby ste boli vyučovaní Svätým Duchom, lebo neposlúchate ani prirodzený Boží hlas.

Silné chcenie robiť vždy to správne a to najlepšie, ako nás k tomu vyzýva naše svedomie, to je vlastne chcenie konať Božiu vôľu. Pavel píše: „Neklamem, o čom svedčí aj moje svedomie v Svätom Duchu.“ Svätý Duch hovorí skrze svedomie. Ak neposlúchnete svedomie a ak ho zapriete svojím správaním, znemožníte tým Bohu, aby s vami hovoril.

Poslušnosť Božej vôli sa prejavuje v tom, aký máme postoj k hlasu svedomia. Ono nám radí vo veciach jedla, pitia, spania, míňania peňazí i hľadania rozptýlenia – nech je to teda všetko podrobené Božej vôli.

Ak chcete žiť životom pravej poslušnosti, hľadajte si zachovať čisté svedomie pred Bohom a dbajte, aby ste ho nikdy vedome neurazili niečím, čo nie je v súhlase s jeho vôľou. G. Müller všetko svoje šťastie, ktoré prežíval po sedemnásť rokov, pripisoval svojmu čistému svedomiu a láske k Božiemu slovu. Zachoval si čisté svedomie a nechodil po cestách, o ktorých vedel, že sa priečia Božej vôli. Svedomie je dozorca, ktorého vám Boh dal, aby vás varoval, ak konáte nesprávne. Rešpektujte svedomie, ktoré vám je dané. Proste Boha, aby ho viac osvietil tým, že vás naučí poznať svoju vôľu. Snažte sa, aby vám svedomie do-svedčilo, že konáte podľa tohto svetla. Svedomie sa vám stane povzbuditeľom a pomocníkom. Dodá vám dôvery, že vaša poslušnosť je prijatá a vaša prosba o väčšiu znalosť jeho vôle vypočutá.

5. O starozákonnej novozákonnej poslušnosti

Aj po zložení sľubu poslušnosti existujú aj naďalej jej dva druhy. Poslušnosť zákona a poslušnosť evanjelia. Práve tak

ako sú dva zákony – Starý a Nový – tak sú i dva druhy poslušnosti – t. j. dva spôsoby, ako slúžiť Bohu: z donútenia alebo z vďačnosti. Práve to je napísané u apoštola Pavla v liste Rímskym: „... lebo hriech nebude panovať nad vami, pretože nie ste pod zákonom, ale pod milosťou“ (Rímskym 6:14). Ďalej hovorí o našom „oslobodení od zákona“, „aby sme už slúžili v novote ducha a nie v starobe litery“ (Rímskym 7:6). Konečne nám pripomína: „Lebo ste nevzali ducha služby, aby ste sa zase báli, ale ste vzali ducha synovstva...“ (Rímskym 8:15).

Tento kontrast ukazuje veľmi zreteľne na nebezpečenstvo, ktoré hrozí kresťanom, ktorí sa správajú, ako keby boli pod zákonom, slúžiac „podľa litery“ a „otrocky“. Veľká príčina slabosti v živote mnohých kresťanov spočíva v tom, že žijú viac pod zákonom než pod milosťou. Všimnite si, aký je v tom rozdiel.

To, čo zákon od nás žiada, milosť nám sľubuje a pomáha nám vykonať.

Zákon hovorí o tom, čo máme robiť, či to môžeme alebo nie – a tým, že pôsobí na naše city bázňou alebo láskou. Bez milosti nás núti čo najviac plniť príkazy. Avšak zostáva pri požiadavke a naše časté zlyhania vedú k odsúdeniu. Milosť ukazuje na to, čo nemôžeme vykonať a ponúka, že to urobí za nás a v nás.

Zákon prichádza s prikázaniami vyrytými na kameni alebo tlačenými v knihe. Milosť prichádza v živej, milostivej osobe, ktorá nás obdarováva svojou prítomnosťou a mocou.

Zákon sľubuje život, ak poslúchneme. Milosť dáva život i Svätého Ducha s uistením, že môžeme poslúchnuť.

Ludská povaha je vždy náchylná zblúdiť, vyklznúť sa z milosti späť

do zákona a skryte dôverovať čo najviac len vlastnému snaženiu a konaniu. Zaslúbená milosť je tak „nebeská“ a dar Svätého Ducha, ktorý v nás všetko dokonáva, tak podivuhodný, že tomu len málokto z ľudí dokáže plne dôverovať. To je dôvodom, prečo sa niekto ani neodváža zložiť sľub naprostej poslušnosti, alebo prečo tento sľub krátko po jeho zložení znovu ruší. Preto vás prosím, dobre preštudujte, čo je poslušnosť evanjelia. Evanjelium je radostná zvesť. Poslušnosť evanjelia je časť tejto dobrej zvesti – milosť, ktorá skrze Svätého Ducha v nás všetko koná. Verte tomu a každé vaše poslúchnutie nech sa deje v radostnej nádeji, plynúcej z viery v nepredstaviteľné bohatstvo milosti a v moc Svätého Ducha prebývajúceho vo vás a v požehnanú lásku Pána Ježiša, ktorého stála prítomnosť vo vašom srdci robí dokonalú poslušnosť možnou a istou.

6. O poslušnosti z lásky

Toto je jedna zo zvláštnych a najkrajších poslušností evanjelia. Milosť, sľubujúca pracovať skrze Svätého Ducha, je darom večnej lásky. Pán Ježiš, ktorý dbá o našu poslušnosť, nás k nej aj vyučuje. Svojou prítomnosťou ju zaručuje, je ten, ktorý nás miloval až do smrti a ktorý nás miluje láskou nad našu predstavu. A práve toto milujúce srdce nás robí schopnými poslúchnuť. Poslušnosť je odpoveďou lásky na Božiu lásku k nám. Jedine skrze ňu máme plnšiu radosť z večnej Božej lásky.

Aký dôraz kladie náš Pán na poslušnosť pri svojom lúčení sa s učeníkmi! Trikrát opakuje v evanjeliu Jána, 14. kap.: „Ak ma milujete,

zachovávajúte moje prikázania!“ „Ak ma niekto miluje, ten bude zachovávať moje slovo.“ Nie je tu jasné, že len láska môže vyvolať poslušnosť, ktorú Pán Ježiš žiada a prijať požehnanie, ktorým poslušnosť odmeňuje? V nej nám dáva dar Ducha a robí si s Otcom v nás prítok. V 15. kapitole Jánovho evanjelia vidíme, že poslušnosť nás vedie k radosť z Božej lásky. On zachoval Otcovo prikázanie a zostal v jeho láske. Svoju lásku k nám dokázal tým, že dal za nás svoj život. On si nás zvolil za priateľov a to priateľstvo bude radostné a čisté, keď urobíme, čo nám prikazuje. Poslušnosť je nenahraditeľným pojivom medzi plnosťou jeho lásky a našou láskou, ktorá je odpoveďou na ňu. Pravá a plná poslušnosť je nemožná, pokiaľ ju nežijeme a nevykonávame z lásky: „Lebo toto je tá láska Božia, aby sme zachovávali jeho prikázania,..." (1. Jánov 5:3).

Chráňte sa starozákonnej poslušnosti, ktorá sa len z povinnosti usiluje o život úplnej poslušnosti. Proste Boha, aby vám ukázal „novotu života“, ktorá je potrebná k novej a plnej poslušnosti. Spoliehajte sa na sľub: „A obreže Hospodin Boh tvoje srdce, aby si miloval Hospodina Boha svojho z celého svojho srdca... a poslúchať budeš... Hospodina Boha svojho..." Verte v Božiu lásku a v milosť nášho Pána Ježiša Krista. Verte v Svätého Ducha daného vám, ktorý vás urobí schopnými milovať a kráčať v Božích prikázaniach. V sile tejto viery, v uistení o dostatočnej milosti, ktorá sa v slabostiach dokonáva, pristúpte k Božej láske a k životu úplnej poslušnosti. Veď len stála prítomnosť Pána Ježiša vás urobí schopnými k neustálej poslušnosti.

7. Je možná úplná poslušnosť?

Končím otázkou, ktorá leží pri samom koreni nášho života. Je možné žiť vždy tak, aby sa to páčilo Bohu? Naliehavo vás prosím, odpovedzte na túto otázku.

Boh žiada vašu poslušnosť. Keď sa bojíte pravej poslušnosti, proste Boha, aby otvoril váš zrak, aby ste poznali, ako išiel tou cestou jeho syn. Ak sa budete aj potom báť odovzdať sa tomuto životu, rádím vám, aby ste žiadali Boha, aby otvoril váš zrak a priviedol vás k poznaniu odmeny za poslušnosť. Varujte sa toho, aby vás nezadržal tajný strach, že dáte príliš mnoho a že sa stanete príliš odlišnými ľuďmi s prílišnou oddanosťou Bohu. Hľadajte, aby ste nehládali akési náboženstvo len preto, že sa uľahčí vášmu svedomiu. Zatúžte z celej sily byť takými, ako si praje Boh! Dajte mu

všetko, je toho hoden! A nado všetko sa vyvarujte „obmedzovať Božiu moc a robiť ho luhárom tým, že odmietate veriť všetkému, čo povedal, zvlášť však tomu, že môže urobiť všetko, čo slúbil“.

Ak má byť naše štúdium o poslušnosti užitočné, nedoprajte si pokoja dovtedy, dokiaľ nesľúbite: „Denná poslušnosť vo všetkom, čo Boh odo mňa chce, je možná a je aj pre mňa možná. Preto sa odovzdávam celkom jemu.“

Pamätajte však, že to nezávisí na sile vášho rozhodnutia alebo úsilia, ale na stálej prítomnosti Krista a na neustálom vyučovaní Svätým Duchom, že všetka milosť i moc je pri vás. Kristus, ten jediný a celkom poslušný, žijúci vo vás, dokoná i vašu poslušnosť. Tá vám bude životom lásky a radosti v spoločenstve s ním.

Siedma kapitola publikácie Andrew Murray (1828–1917) „Škola poslušnosti“. Vyšlo vo vydavateľstve MSEJK, Bratislava 2009. Publikované so súhlasom vydavateľa.

Nové nebesia a nová zem

Podľa jeho zaslúbenia očakávame však nové nebesá a novú zem, v ktorých spravodlivosť prebýva.

2. Petrov 3:13

Záverečná časť druhého listu Petra je pre veriaceho veľmi vážna a zároveň veľmi požehnaná. Boží súd má dopadnúť na zem a to takým spôsobom, že na konci bude všetko zničené. Spomína sa tu charakteristická črta posledných dní a nachádzame posmievačov, ktorí sa pýtajú: „Kdeže je zaslúbenie jeho príchodu?“

Keď sa však posmievanie a zosmiešňovanie stane všeobecným, môžeme si byť istí, že koniec je blízko. Apoštol hovorí nielen o zriadení Kristovej moci, keď príde, aby kraloval, ale pozerá sa na celé obdobie ako to pokračuje ku dňu, keď sa nebesá s rachotom pomínú, živly sa žiarom rozplynú a zem a diela na nej zhoria.

Uprostred existujúceho stavu vecí veriaci očakáva nové nebesá a novú zem. Svojím duchom patrí k úplne inému poriadku vecí a je veľmi dôležité, aby všetko jeho správanie v súčasnosti bolo praktickou skúškou tohto požeňnaného očakávania.

Keď sa verejný výsmech o veľkých Božích činoch a Pánovom príchode, aby súdil, stane všeobecným, potom máme určité znamenie posledných dní. Kedysi Voltairove doktríny zachvátili vyššie vrstvy, ale teraz žijeme v dobe, keď zosmiešňovanie nainfikovalo všetky vrstvy spoločnosti. Pád človeka sa popiera; potopa je sponchyňovaná a verejne sa učí, že vážny Boží zásah potopou bol len „miestnou záplavou“. Ľudia sú úmyselne nevedomí; to znamená nepripustia, že svätý Boh kedysi zničil celý svet vodou a že hroznejší súd ešte len príde, keď celý svet (nebesia a zem) budú zničené ohňom.

Žijeme uprostred javiska, ktoré skončí v jednom obrovskom požiari. Niekoľko raz naznačil, že požiarne poistovacia spoločnosť by povedala, že o Sodomu sa netreba obávať, keď na tej úrodnej nížine bolo toľko vody; ale Sodoma bola spálená a tak bude aj táto zem. Spomínam si, ako som pred niekoľkými rokmi prechádzal Parížom so starým kresťanom a hovoril som, že sa ľuďom zdá ťažké predstaviť si, že celé toto veľké mesto by malo byť spálené. A predsa je to tak. Žijeme v posledných dňoch a hoci naša nádej je nebeská a čakáme, že náš Pán príde, aby nás povolal z tejto scény skôr, ako dopadne súd, napriek tomu je veľmi vážnou vecou žiť ako Boží svedkovia uprostred súčasného stavu neviery.

Teraz poviem niekoľko slov o nových nebesách a novej zemi. Verím, že v 2. liste Petra 3:13 sa poukazuje na večný stav.

Hovorí o ňom aj Zjavenie 21:1: „*I videl som nové nebo a novú zem, lebo prvé nebo a prvá zem sa pominuli a mora už niet.*“ Slovo Božie pred nami otvára výhľad na večnú stabilitu a požeňnanie. Večný stav vecí v Zjavení 21 vidí Ján v Duchu po skončení vlády nášho Pána na zemi v tisícročí, po súde Veľkého bieleho trónu, keď bude premožený posledný nepriateľ smrť. Keď sa začne večný stav, nový Jeruzalem je predstavený ako zostupujúci z neba od Boha. S týmto vedomím sa chráňme od každého želania nasledovať ducha súčasného veku.

Aký to rozdiel medzi novou zemou a súčasnou zemou, ktorá zostarala v nepravosti! Nebude už žiadne more, žiadna kolísavá neistota, žiadne ďalšie revolúcie, ale všetko bude nastolené vo večnej stabilite. Súd je na dosah ruky. Ľudia môžu hovoriť o svojom „večnom“ meste (Ríme), o štyridsiatich storočiach pyramíd, o nemennej sfinge, atď. Ale koniec je blízko a všetka sláva zeme v jej súčasnom stave čoskoro zanikne a na všetko dopadne istý súd.

Naozaj očakávame „tieto veci“, milovaní bratia? Mala na nás všetka Božia výchova taký šťastný účinok, že nás mocne oddelila od všetkého, čo je porušiteľné a urobila nás usilovnými, aby nás našiel nepoškvrnených a bez úhony v pokoji? (2. Petrov 3:14).

On nás už sformoval pre nový a večný stav vecí. Duchom k nemu patríme. Sme nové stvorenie. Keď kráčame ďalej týmto nespravodlivým svetom, kde nás každý deň očakáva nové „cvičenie“

(skúšky), vzdycháme v sebe a túžime po čase, keď bude spravodlivosť prebývať tam, kde teraz vládne nepravosť. Očakávame nové nebesá, ktoré budú osvetlené slávou nového Jeruzalema

zostupujúceho z neba od Boha, a novú zem, na ktorej bude prebývať spravodlivosť. Nech všetko naše správanie, naše životy a naše slová svedčia o tom, že je to naozaj tak!

*E. L. Bevir
(1847-1922)*

Solas číslo 59, 16. ročník, 2023/2 (leto)

Časopis *Solas* vydáva občianske združenie Solas, Smreková 11, 010 07 Žilina 7.
IČO: 42064619. Je evidovaný Ministerstvom kultúry SR pod číslom EV 22/08.

Vychádza štyrikrát do roka.

Je nepredajný. Odberateľom ho zasielame bezplatne.

Číslo 59 vyšlo 1. júna 2023 v náklade: 1 160 ks.

Tlač a distribúcia: Alfa print, s. r. o., Martin, www.alfaprint.sk

Žiadosti o zaradenie do zoznamu odberateľov pošlite na poštovú alebo e-mailovú adresu redakcie.

Dobrovoľné finančné príspevky a dary môžete posielat' na účty:

Z územia Slovenska: VÚB Žilina, číslo účtu: SK08 0200 0000 0024 8691 6455;

Zo zahraničia: Číslo účtu v tvare IBAN: SK08 0200 0000 0024 8691 6455,

SWIFT: SUBASKBX; VÚB, Mlynské nivy 1, SK 829 90 Bratislava 25, Slovakia, Europe.

Fotografie: Redakcia *Solas*

Zodpovedný redaktor: Drahoslav Vajda, <http://drahoslav.solas.sk>

Poštová adresa redakcie: Redakcia *Solas*, P. O. Box 76, 010 07 Žilina 7, Slovensko
(Address: Editorial Board *Solas*, P. O. Box 76, SK 010 07 Žilina 7, Slovakia, Europe)

Tel. číslo redakcie: +421 948 444 155

e-mail: redakcia.solas@solas.sk; solas@solas.sk
web stránky: www.solas.sk; casopis.solas.sk; blog.solas.sk

ISSN 1337-883X

SOLA SCRIPTURA
SOLUS CHRISTUS
SOLA GRATIA
SOLA FIDE
SOLI DEO GLORIA

**Lebo nijakým činom neželie Boh darov
svojej milosti a svojho povolania.**

Rímskym 11:29

Jedine Bohu patří sláva

**Časopis Solas je, alebo sa môže stať, aj vašim časopisom.
Čítajte a rozširujte ho. Prispievajte svojimi článkami, svojím svedectvom.
Podporujte ho modlitebne, podporujte ho finančne.**

www.solas.sk